

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.11.22.
COM(2023) 728 final

2023/0413 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a reziliens európai erdők monitoringkeretéről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2023) 384 final} - {SWD(2023) 372 final} - {SWD(2023) 373 final} -
{SWD(2023) 374 final}

Indokolás

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az éghajlatváltozás, a fenntarthatatlan közvetlen vagy közvetett emberi felhasználás és tevékenység, valamint a kapcsolódó földhasználat-változtatások egyre jobban terhelik az uniós erdőket és egyéb fás területeket. Az olyan veszélyek, mint a vegetációtüzek, károsítóinváziók, aszályok és hőhullámok – gyakorta egymást erősítve – valószínűleg gyakoribb és intenzívebb katasztrófaeseményekhez vezetnek, gyakran az országhatárokon túl is. E terhelések rontják az erdők rezilienciáját, és veszélyeztetik az erdők azon képességét, hogy betöltsék különböző környezeti, társadalmi és gazdasági funkcióikat. Egyes veszélyek, vegetációtüzek közvetlenül fenyegetik az emberi egészséget és biztonságot. Emellett növelik az erdőgazdálkodás költségeit, beleértve a vegetációtüzek megfékezésének költségeit is.

Az összes uniós erdőre és egyéb fás területre kiterjedő átfogó, magas színvonalú monitoringrendszer hozzájárulhat e terhelések és veszélyek jobb kezeléséhez. Például a faborítottság és a bolygatások terepi megfigyeléssel kiegészített Föld-megfigyelési technológiák útján végzett gyakori monitorozása feltárhatja az erdők sebezhetőségének mintáit, a döntéshozók számára pedig lehetővé teheti az alkalmazkodási intézkedések meghozatalát. Ennek a tudásnak a hiánya a tagállamok által végzett erdőtervezés időszerűségét és minőségét is befolyásolja. A hosszú távú integrált tervezés elengedhetetlen az erdőszolgáltatások és erdei erőforrások iránti sokféle igény egyensúlyban tartásához, valamint az erdőszolgáltatások, erdőhasználat és erdővédelem uniós szakpolitikai célkitűzései és célértékei szerinti katasztrófavédelmi reziliencia biztosításához.

A jelenlegi monitoringeszközök nem felelnek meg teljesen a célnak. Az olyan szolgáltatások, mint a Kopernikusz-alapú európai erdőtűz-információs rendszer (EFFIS), illetve a szárazföld-monitoring szolgáltatás nagy felbontású erdei rétege bizonyos fokig egységesített, távérzékelésen alapuló monitoringot és adatokat eredményeztek az EU-ban. A főként a nemzeti erdőnyilvántartásokon keresztül gyűjtött földi adatok harmonizálására irányuló munka azonban a faanyagforrások csak néhány olyan alapvető változójára összpontosít, mint a felszín feletti biomassa, a lábon álló faanyag és a növekmény. Még ezen esetekben is hiányosságok vannak az adatok időszerűsége és szélesebb körű elérhetősége terén, ami az adatok megbízhatóságát illetően bizonytalansághoz vezet és korlátozza a felhasználásukat. Nem történt munka a változókra vonatkozó egyéb földi adatok harmonizálását illetően, különös tekintettel a biológiai sokféleségre, ami megnehezíti az erdei ökoszisztéma állapotának uniós szintű értékelését. Emellett az erdőkre vonatkozóan rendelkezésre álló adatok jelentős hiányosságokat mutatnak, például az aszály vagy a kéregbogár okozta erdőkárok terén. E hiányosságok akadályozzák a gazdálkodók és az érintett hatóságok által az erdők esetében tett hatékony katasztrófa megelőzést, -elhárítást és -reagálást. Emellett számos erdőparaméter, például az erdei biomassa és az erdőszerkezet megbízható feltérképezése és monitorozása az egész EU-ban csak a terepi megfigyelések, a távérzékelés és a modellezés kombinálásával lehetséges. Ez a kombináció összetett és kihívást jelent, gyakran az adatmegosztás és -hozzáférés problémái miatt.

Az erdők állapotára és fejlődésére vonatkozó, a bolygatásokkal vagy az ökoszisztéma-dinamikával kapcsolatos információk hiánya megnehezíti a politikai döntéshozók és az erdőgazdálkodók számára, hogy már korán lássák a tendenciákat, észleljék a károsodást vagy pusztulást, és hatékonyan lépjenek fel ellenük. Ez akadályozza az erdők azon képességét, hogy folyamatosan ökoszisztéma-szolgáltatásokat, árukat és funkciókat nyújtsanak a

társadalom számára, ideértve az éghajlatváltozás mérséklését, amelyben az erdők kulcsszerepet játszanak.

Az uniós erdők állapotára, ökológiai, társadalmi és gazdasági értékére, az erdőkre nehezedő terhelésre és az általuk nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásokra vonatkozó információk összességében töredékesek és hiányosak, nagyrészt heterogének és következetlenek, adathiányokat és átfedéseket mutatnak, az adatok szolgáltatása pedig jelentős késéssel és gyakran csak önkéntes alapon történik. Bár léteznek az erdőkről és azok fejlődéséről adatokat és információkat gyűjtő jelentéstételi folyamatok, mint például az EUROSTAT *European Forest Accounts* (Európai erdőszámlák), a Forest Europe *State of Europe's Forests* (Az európai erdők helyzete) vagy a FAO *Global Forest Resources Assessments* (Globális erdőszeti erőforrások felmérése) jelentései, ám az EU-ban nincs közös rendszer a pontos és összehasonlítható erdőadatok következetes gyűjtésére és megosztására.

A műholdak vagy légi eszközök (köztük drónok) útján végzett Föld-megfigyeléshez és a globális navigációs műholdrendszer (GNSS) szolgáltatásaihoz, például a GALILEO esetében használt monitoringeszközök és technológiák gyors fejlődése egyedülálló lehetőséget kínál – az összes erdőhasználó és hatóság számára nyújtott szolgáltatásként – az erdők monitorozásának korszerűsítésére, digitalizálására és szabványosítására. Ez elősegítheti a tagállamok önkéntes integrált hosszú távú tervezését, és ösztönözheti e technológiák és a kapcsolódó új készségek piaci növekedését, többek között az uniós kkv-k számára. Az adatvédelmet és a tulajdonjogot tiszteletben kell tartani.

Ennek fényében e javaslat céljai a következők: i. koherens, magas színvonalú monitoring biztosítása, amely lehetővé teszi az erdőket érintő uniós célok, szakpolitikai célkitűzések és célértékek – köztük a biológiai sokféleséggel, éghajlattal és válságreakcióval kapcsolatos célok – terén elért haladás nyomon követését; ii. a kockázatértékelés és a felkészültség javítása; és iii. a gazdálkodók és a hatóságok tényeken alapuló döntéshozatalának támogatása, a kutatás és az innováció előmozdítása.

Az elmúlt néhány évben az uniós intézmények és a tagállami szakértők – az adott szakértői csoportokban, köztük az Erdészeti Állandó Bizottság alcsoportjában – többször és egyértelműen megemlítették az uniós erdőszeti monitoring megerősítésének szükségességét. Következésképpen a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia az uniós erdőmegfigyelésre, jelentéstételre és adatgyűjtésre vonatkozó célzott jogalkotási javaslatot jelentett be, amely az illetékes nemzeti hatóságok által az erdőkhöz és az erdőalapú ágazathoz készített stratégiai tervekre is kiterjedne.

Egyes tagállamok jelenlegi eszközei nem szolgálják az erdők mint többfunkciós ökoszisztémák integrált megközelítését, mivel az erdőkkel gyakran csak a konkrét szakpolitikai kilátások szerint foglalkoznak: például a nemzeti energia- és klímatervek és hosszú távú stratégiák szénmegkötéssel, megújuló energiával és energiahatékonysággal, míg a nemzeti és regionális alkalmazkodási stratégiák az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szükségleteivel foglalkoznak, de nem feltétlenül vesznek figyelembe más szempontokat, például a biológiai sokféleséget vagy a rezilienciát.

Az EU legtöbb nemzeti tervezési eszköze nem lépi túl a 10 éves erdőtervezési ciklust. Következésképpen ezek nem veszik figyelembe az éghajlatváltozás hosszú távú hatásait, például a fajok eloszlására vagy a szélsőséges események gyakoriságára és intenzitására vonatkozóan. Gyakran adaptív megközelítést sem alkalmaznak, ami azt jelenti, hogy nem képesek tükrözni az erdőkre és erdőgazdálkodásra vonatkozó uniós és nemzeti szintű szakpolitikai fejleményeket, amelyek a stratégiák és kilátások szintjén strukturált választ igényelnének.

Az erdőkkel kapcsolatos uniós szakpolitikák hosszú távú szemléletet képviselnek, és időszerű és pontos információkon alapuló stratégiai előrelátást igényelnek. Például 2050-ig elérendők a fő célok, amelyekkel az EU klímasemlegessé (klímarendelet, valamint a földhasználatról, földhasználat-változtatásról és erdőgazdálkodásról szóló rendelet – LULUCF-rendelet) és az éghajlatváltozás hatásaival szemben rezilienssé tehető (uniós alkalmazkodási stratégia), illetve amelyek az európai ökoszisztémák fenntartását és helyreállítását szolgálják (a javasolt uniós természet-helyreállítási jogszabály). Számos éghajlatváltozási előrejelzés vizsgálja az évszázad végéig tartó időszakot, beleértve az arról szóló tanulmányokat is, hogy a gyorsuló éghajlatváltozás milyen reakciókat vált ki és milyen hatásokat jelent majd az erdőkben.

Emellett a nemzeti tervezési megközelítések nagy fokú sokfélesége, illetve a tervezés teljes hiánya gátolja a katasztrófakockázatra való gyors, koherens és hatékony reagálást, különösen a határokon átnyúló dimenziójú veszélyek, például a károsítók vagy vegetációtüzek esetében.

Ennek fényében a javaslat további célja, hogy támogassa a tagállamok önkéntes integrált hosszú távú tervezését, így erősítve az egyes ágazati szakpolitikai célkitűzések és célértékek következetes végrehajtását annak érdekében, hogy a változó éghajlat mellett biztosítható legyen az erdők rezilienciája.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat célja, hogy támogassa az erdőket közvetlenül vagy közvetve érintő meglévő uniós szakpolitikák koherens és hatékony végrehajtását a környezetvédelem és biológiai sokféleség, az éghajlat, a katasztrófa- és kockázatcsökkentés, az energia és a bioökonómia területén.

A javaslat konkrétan az alábbi szakpolitikai eszközök esetében nyújt támogatást:

- a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia esetében azáltal, hogy tudásbázist biztosít az erdők mint többfunkciós ökoszisztémák integrált megközelítéséhez, és monitorozza az abban foglalt célértékek és célkitűzések megvalósítását;
- a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia esetében azáltal, hogy meghatározza az alábbiak teljesítésének monitorozására szolgáló mutatókat: i. az erdők mennyiségének és minőségének, valamint az olyan katasztrófákkal szembeni rezilienciájának növelése, mint az éghajlatváltozással valószínűleg fokozódó mértékű tüzek, aszályok, károsítók és betegségek; ii. a megmaradt természetes és őshonos erdők szigorú védelmére vonatkozó célértékek; és iii. az európai erdészeti információs rendszer továbbfejlesztése;
- a LULUCF-rendelet esetében azáltal, hogy javítja a mutatók monitorozását, ami megkönnyíti az erdőterületekre vonatkozó, földrajzilag explicit adatok jelentését;
- az erdőirtásról szóló rendelet esetében azáltal, hogy meghatározza az erdőirtás és erdőpusztulás releváns mutatóit, amelyek lehetővé teszik a pusztulás elkerülésének célkitűzése terén elért haladás nyomon követését;
- a bioökonómiai stratégia esetében azáltal, hogy javítja az EU-ban és tagállamaiban a fenntarthatóság terén elért haladást nyomon követő és a Közös Kutatóközpont Bioökonómiai Tudásközpontjának monitoringrendszerébe beépülő mutatók lefedettségét és monitorozását;
- a megújulóenergia-irányelv esetében azáltal, hogy megerősíti az energiatermeléshez szükséges biomassza beszerzésének fenntarthatósági kritériumaihoz kapcsolódó tényalapot, és különösen annak előírásával, hogy a tagállamok rendelkezzenek a természetes és őshonos erdők helyére vonatkozó információkkal;
- az uniós polgári védelmi mechanizmus és a közelmúltban elfogadott uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok esetében azáltal, hogy javítja az erdőadatok rendelkezésre állását. Ez segít a vegetációtüzekre és más katasztrófákra vonatkozó korai előrejelző eszközök

javításában, a pontosabb kockázatértékelések kidolgozásában, valamint a jövőbeli katasztrófák kezelésére való általános felkészültség növelésében;

- az európai digitális menetrend és a 2.0-s drónstratégia esetében azáltal, hogy előmozdítja a távérzékelési technológiák használatát az erdészeti monitoringban;
- a növényegészségügyi rendelet esetében azáltal, hogy megerősíti a károsítók dinamikájára vonatkozó tényalapot.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az európai zöld megállapodás az EU erdőterületének mennyiségi és minőségi javítására, valamint az erdők rezilienciájának további növelését célzó fellépésre szólított fel. Célja a klímasemlegesség elérése, a nagyobb biodiverzitási ambíció meghatározása, az egészséges környezet biztosítása, az emberi egészség és jóllét javítása, valamint a fenntartható és körforgásos bioökonómia előmozdítása. Ehhez kulcsfontosságú az erdők és az ökoszisztémák állapotának és tendenciáinak, valamint a multifunkcionalitásnak a monitorozása, amely támogatja a tagállamok önkéntes integrált hosszú távú tervezését.

A javaslat célja, hogy szinergiákat biztosítson más szakpolitikákkal, beleértve azoknak az erdők szempontjából releváns adatgyűjtési, monitorozási és tervezési szabályait. Ide tartoznak a levegőre, vízre és természetre vonatkozó irányelvek, valamint a természet-helyreállítási jogszabályra és az európai környezeti-gazdasági számlák módosítására vonatkozó bizottsági javaslatok. A javaslat az éghajlat-politikát is támogatja azáltal, hogy lehetővé teszi az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése terén elért haladás monitorozását, valamint a karbonszállítási rendszerek bevezetését a javasolt szén-dioxid-eltávolítási tanúsítás keretében. A javaslat teljes mértékben összhangban van az Európa jövőjéről szóló konferencia zárójelentésével is, különösen a 2. javaslattal, amely kifejezetten támogatja az „újraerdősítés, erdőtelepítés – beleértve a tűz miatt elpusztult erdőket – és a felelős erdőgazdálkodás érvényesítése” célját szolgáló erőfeszítéseket.

A javaslat abban is segítheti az EU-t, hogy mutassa globális vezető szerepét, és tényeken alapuló célzott fellépésre ösztönözze a nemzetközi közösséget annak érdekében, hogy a változó éghajlat mellett erősödjék az erdők rezilienciája és javuljon az erdők mint többfunkciós ökoszisztémák fenntartható kezelése. A 2020 utáni globális keret külön célkitűzést tartalmaz a biológiai sokféleség integrált és részvételen alapuló kezeléséhez szükséges hozzáférhető, jó minőségű adatokra, információkra és ismeretekre vonatkozóan.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 192. cikkének (1) bekezdésén alapul, amely feljogosítja az EU-t arra, hogy fellépjen az uniós környezetvédelmi szakpolitika célkitűzéseinek elérése érdekében. Az uniós környezetvédelmi szakpolitikának az EUMSZ 191. cikkének (1) bekezdésében meghatározott célkitűzései a következők: a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása; az emberi egészség védelme; a természeti erőforrások körültekintő és észszerű hasznosítása; és a regionális vagy világméretű környezeti problémák leküzdésére, és különösen az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedések ösztönzése nemzetközi szinten. Az EU környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, figyelembe véve ugyanakkor az EU különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket. E politikának az

elővigyázatosság és a megelőzés elvén, a környezeti károk elsődlegesen a forrásuknál történő elhárításának elvén, valamint a „szennyező fizet”-elven kell alapulnia.

Ugyanez a jogalap támasztja alá az erdei ökoszisztémák természeti örökségének védelmére irányuló uniós intézkedéseket. Az erdészeti monitoringkeret biztosítja azon adatokat, amelyek lehetővé teszik az európai zöld megállapodás erdőkkel kapcsolatos céljainak monitorozását és az erdei ökoszisztémák megőrzését célzó szakpolitikák kidolgozását. A környezetvédelem az EU és a tagállamok megosztott hatáskörébe tartozik, ezért az uniós fellépésnek tiszteletben kell tartania a szubszidiaritás elvét.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az uniós szintű fellépés az erdőtől függő piacok nagyságrendje és határokon átnyúló jellege, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos növekvő kockázatok és bizonytalanságok miatt indokolt, ez pedig szükségessé teszi az uniós szakpolitikák és jogszabályok hatásainak monitorozását, illetve a szakpolitikai célok elérése érdekében a szakpolitikai változtatások szükségességének pontosabb és időszzerűbb értékelését.

Ez különösen olyan bolygatásokat érint, mint a kéregbogár-inváziók, vegetációtüzek vagy szélviharok, amelyek mindegyike jelentős határokon átnyúló dimenzióval bír. E bolygatások az éghajlatváltozás miatt egyre gyakoribbá és intenzívebbé válnak, ami magasabb megelőzési és visszaszorítási költségeket eredményez, valamint fokozza az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, a biológiai sokféleség csökkenését és a piac torzulását. A kéregbogár esetében például a gócpontok korai észlelése elengedhetetlen az egészségügyi fakitermelés mértékének, illetve a kapcsolódó költségek és bevételkiesés csökkentéséhez. Ha nagymértékben történik, az egészségügyi fakitermelés zavart okozhat a fapiacon, ami különösen a fa árától erősen függő kkv-kra gyakorol negatív hatást. A feromoncsapdák és a kiváló minőségű adatokat szolgáltató Föld-megfigyeléssel kombinált más terepi megfigyelések elősegítik az időben történő szakpolitikai beavatkozást, így eredményes és hatékony szerepük lehet a költségek csökkentésében. További példa, hogy az egyes területeken található erdők és tüzelőanyagok típusának megértése fontos lesz a vegetációtüzek megelőzési intézkedéseikhez és az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében végzett műveletek hatékonyságához, mivel javulni fognak az európai vegetációtüzek korai előrejelző rendszerei.

Az erdészeti monitoring jelenleg hiányos és töredékes, ami akadályozza az EU-t abban, hogy időben lépjen fel a stresszorokkal és a (határokon átnyúló dimenzióval bíró) veszélyekkel szemben, amint azt az új uniós erdőstratégia is szorgalmazza, és hogy a lehető legjobban kihasználja a költséghatékony technológiai fejlesztéseket és a digitális innovációt, különösen a Föld-megfigyelés tekintetében. Ez a helyzet abból adódott, hogy a tagállamok hosszú éveken keresztül önállóan, összehangolatlanul cselekedtek. Bár az erdei ökoszisztémák gyakran határokon átnyúlóak, az erdők gyakran szuverén egységeknek tekintettek, és eddig nem alakult ki teljes mértékben az egységes, transznacionális adatgyűjtési megközelítés. Az egészséges és reziliens erdők közös érdeket jelentenek, és uniós beavatkozás nélkül a tagállamok vélhetően nem tudják rendezni ezt a széttagoltságot.

Ami a tervezést illeti, több tagállam rendelkezik tervezési eszközökkel, de azok nem fedik le kellőképpen az ágazati politikákat, ami mind tagállami, mind uniós szinten befolyásolhatja a szakpolitikai döntéshozatal koherenciáját. A tagállamok kihasználhatnák az összehangolt irányítási rendszert az ágazati alapú erdőpolitikai célkitűzések következetes ütemezésének és a közös információk feltüntetésének biztosítása érdekében.

- **Arányosság**

A javaslatban kiválasztott szempontok kombinációja arányos, mivel azokra a szempontokra korlátozódik, amelyeket a tagállamoknak végre kell hajtaniuk a javasolt rendelet célkitűzéseinek kielégítő eléréséhez. E célból a tagállamoknak csak az uniós jogszabályokhoz és szakpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó erdőadatokat kell gyűjteniük. Emellett a javasolt rendelet a meglévő nemzeti adatgyűjtési rendszerekből, főként a nemzeti erdőnyilvántartásokból származó harmonizált adatok megosztásán alapul. Ez minimálisra csökkenti a tagállamok adatgyűjtési módszereinek átalakítási igényét. Az alacsony kiigazítási költségek érdekében az erdőadatok leírását a nemzeti erdőnyilvántartások által már elvégzett harmonizációs munka alapján választották ki. A javaslat arra is törekszik, hogy a már bejelentett adatokkal dolgozzon, amennyiben azok megfelelnek a követelményeknek, elkerülve a jelentéstételi kötelezettségek megkettőződését. A tagállamok önkéntes integrált hosszú távú tervezésének ösztönzése a meglévő erőfeszítések alapján történik.

A szóban forgó kérdés nagyságrendje és határokon átnyúló dimenziója miatt az EU az egyetlen olyan szerv, amely képes biztosítani az egységes monitoringkeretet és ösztönözni a tagállamokat összefogó önkéntes integrált hosszú távú tervezést. Tagállami szinten nem dolgozhatók ki közös adatgyűjtési és monitoring előírások és közös tervezési minimumelemek.

Egyik alternatíva sem járna azzal, hogy a monitoring szükséges harmonizálásán és szabványosításán túl hatáskörök kerülnek át a tagállamoktól az EU-hoz (az erdőgazdálkodással kapcsolatos operatív döntések feletti hatáskör nem átruházható).

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

E kezdeményezés tárgyához és pontossági szintjéhez inkább a jogalkotási, mint a nem jogalkotási megközelítés illik. E javaslat célkitűzéseit leginkább rendelet útján lehet megvalósítani. Ez ugyanakkor biztosítani fogja a rendelkezések közvetlen és egységes alkalmazhatóságát az EU-ban, ennél fogva a harmonizáció és az időszerű adatszolgáltatás céljait is szolgálja. A rendelet lehetővé teszi, hogy minden tagállamban kötelező és közvetlenül alkalmazandó normákat határozzanak meg a jogi aktus nemzeti jogba való átültetéséből eredő adminisztratív terhek és késedelmek felmerülése nélkül.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Nem alkalmazandó, mivel új jogalkotási kezdeményezésről van szó.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásnak megfelelően ezzel a rendelettel és a kísérő hatásvizsgálattal kapcsolatban széles körű konzultációra került sor. A Bizottság az érdekelt felek széles körének véleményét gyűjtötte össze, különös tekintettel a tagállamok, a környezetvédelmi szervezetek, a kutatóintézetek, a mezőgazdasági és erdészeti szövetségek, valamint a vállalkozások képviselőire. A konzultációkra nyilvános konzultáció részeként, három munkaértekezleten, valamint az érdekelt felekkel és a tagállamokkal tartott találkozókra került sor. Az Erdészeti Állandó Bizottság (SFC) keretében négy alkalommal ülésezett egy külön al munkacsoport, a cseh és a svéd elnökség által szervezett két munkaértekezlet pedig további betekintést nyújtott. A különböző vélemények értékes

információkkal és meglátásokkal szolgáltak, amelyek segítettek a hatásvizsgálat és a javaslat előkészítésében.

Véleményezési felhívás

A véleményezési felhívás 2022. április 8-tól május 6-ig tartott. 21 országból 116 válasz érkezett, csökkenő sorrendben főként a nagyközönségtől, nem kormányzati szervezetektől, hatóságoktól, vállalkozói szövetségektől, kereskedelmi szervezetektől és környezetvédelmi szervezetektől.

A válaszok többsége támogatta az erdészeti monitoring és a stratégiai tervek uniós keretét célzó kezdeményezést a különböző érdekcsoportok körében, kivéve a nagyközönséget, amelynek kevesebb mint fele jelezte támogatását. Az elsődleges aggály az volt, hogy a kezdeményezés miatti fokozott központosítás nem róhat szükségtelen terhet a meglévő nemzeti erdészeti monitoringra, és hogy az új jogszabályok nem zavarhatják meg az erdőtulajdonosok jelenlegi gazdálkodási gyakorlatát. A Bizottság a hatásvizsgálat során és a javaslat kidolgozásakor figyelembe vette ezt a véleményt.

Nyilvános konzultáció

A Bizottság 2022. augusztus 25. és november 17. között tartott nyilvános konzultációt, amelyhez 314 életképes hozzászólás érkezett.

A konzultáció során véleményeket gyűjtöttek az erdészeti monitoring szükségességéről, a kapcsolódó technológiai döntésekről, az előnyben részesített szakpolitikai és finanszírozási lehetőségekről, valamint a stratégiai erdőtervek hozzáadott értékéről. Az eredmények egyértelműen megerősítették a különböző erdei szempontokra, például az egészségre, bolygatásra és éghajlatváltozásra vonatkozó, uniós szintű összehangolt és időszerű információk szükségességét. A monitoringrendszereknek távérzékelési technológiákkal kombinált terepi adatokra kell támaszkodniuk. A legtöbb válaszadó a tagállami monitoringrendszerek adatainak integrálását tartotta a legjobb szakpolitikai alternatívának, az egységes uniós monitoringrendszer pedig egyformán kapott támogatást és elutasítást. Egy ilyen rendszert tagállami, magán- és uniós források ötvöztetésével kellene finanszírozni. A válaszadók mintegy fele úgy vélte, hogy a holisztikus szemlélet, az átfogó koordináció, az összehasonlíthatóság és a más tagállamokkal folytatott információcsere hozzáadott értéket jelent a hosszú távú tervezéshez. Csak a válaszadók elenyésző része nem látott semmilyen hozzáadott értéket.

Szakértői munkaértekezletek

A Bizottság 2022. október–november során három munkaértekezletet szervezett műszaki szakértőkkel a következő témákban: 1. „Stratégiai erdőtervek”; 2. „A Föld-megfigyelés jelenlegi és jövőbeli lehetőségei az operatív erdészeti monitoring terén”; és 3. „Az erdészeti monitoring előnyei és költségei”. A munkaértekezletek értékes inputot szolgáltattak a hatásvizsgálathoz.

Az Erdészeti Állandó Bizottság almunkacsoportja

2022 novembere és 2023 májusa között négy ülésen került sor a tagállamok képviselőivel a szakpolitikai lehetőségek technikai megvitatására. Különösen a mutatók lefedettségét, a Föld-megfigyelés használatát és az integrált hosszú távú tervezés lehetséges fő szempontjait illetően gyűjtöttek véleményeket. A vitákat a nyilvános konzultáció eredményei és a hatásvizsgálat tervezete vezérelte, és a csoport tagjaival az ülések előtt megosztott, előre meghatározott kérdések foglalták keretbe. Az alcsoporthoz ezt követően elfogadta a készülő kezdeményezésről szóló jelentést.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslat a legújabb tudományos eredményeken alapul. A javaslatot kísérő hatásvizsgálatot egy külső szakértői csoport által készített, [...] -án/-én közzétett támogató tanulmány támasztja alá. A szakértői csoport a tanulmány különböző szakaszaiban mindvégig szorosan együttműködött a Bizottsággal. Az almkacs csoport ülései arra adtak lehetőséget a tagállamoknak, hogy véleményt cseréljenek a kezdeményezés fő szempontjairól, beleértve az erdőmutatók előzetes listáját, a nyilvános konzultáció eredményeit és az integrált hosszú távú tervezést. A hatásvizsgálat és a rendeletjavaslat kidolgozásakor figyelembe vették ezeket az inputokat.

E javaslat elkészítéséhez a Bizottság számos más információforrást is felhasznált, különösen az uniós kutatási és innovációs projektek eredményeit és az elismert nemzetközi jelentéseket.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség különleges szakértelmet biztosított, és szorosan részt vett a javaslat és a kapcsolódó hatásvizsgálat kidolgozásában.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat hatásvizsgálaton alapul. 2023. február 17-én a Szabályozói Ellenőrzési Testület fenntartások mellett kedvező véleményt adott ki a hatásvizsgálatról¹. A Szabályozói Ellenőrzési Testület fő pontjai között szerepelt a kezdeményezés hozzáadott értékének kérdése, különösen a hosszú távú erdőtervezést és az uniós beavatkozási szint különböző lehetőségeinek bemutatását illetően ([Unió erdők – az erdészeti monitoring és a stratégiai tervek új uniós kerete \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13396-Unios-erdok-az-erdomegfigyelesre-es-a-strategiai-tervekre-vonatkozó-uj-unios-keretrendszer_hu)). A véleményre adott válaszban pontosították a javaslat hozzáadott értékét, és a hatásvizsgálatban olyan hibrid alternatívát dolgoztak ki, amely a kötelező monitoringot és adatgyűjtést önkéntes tervezéssel kombinálja.

A hatásvizsgálatban vizsgált öt szakpolitikai alternatíva közül kettőt korán elvetettek, mivel azok nagy valószínűséggel nem érték volna el a kívánt eredményeket. Az alábbi szakpolitikai alternatívákat értékelték teljeskörűen.

1. Teljesen önkéntes alternatíva: ez a lehetőség az erdészeti monitoring és az integrált tervezés közös, önkéntes megközelítését célozná meg az erdőkkel kapcsolatos uniós célkitűzések és prioritások koherens megvalósításának biztosítása érdekében, ugyanakkor maximális rugalmasságot biztosítana a tagállamoknak a téren, hogy ezeket hogyan ültetik át a nemzeti környezetbe.

A Bizottság önkéntes iránymutatásokat adna ki az adatgyűjtési következetesség és összehasonlíthatóság erősítéséhez, a Föld-megfigyelés előmozdításához és a tényeken alapuló integrált erdőtervezés kidolgozásának megkönnyítéséhez, például azáltal, hogy közös alapkövetelményeket és alapelemeket kínálna fel a tagállamok általi mérlegelésre.

A Bizottságot egy szakértői csoport támogatná az önkéntes iránymutatások kidolgozásában, valamint elősegítené a koordinációt és a bevált gyakorlatok cseréjét a harmonizált nemzeti adatgyűjtés előmozdítása, valamint az erdőtervezési keretek és mechanizmusok megerősítése érdekében.

A Bizottság a szárazföld-monitoring szolgáltatáson keresztül továbbra is biztosítaná a meglévő Föld-megfigyelési szolgáltatásokat egyes erdőadatok, például a fenológia és a nettó primer termelékenység tekintetében.

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13396-Unios-erdok-az-erdomegfigyelesre-es-a-strategiai-tervekre-vonatkozó-uj-unios-keretrendszer_hu

2. Jogalkotási alternatíva: e lehetőség a következőket lefedő kötelező uniós keret létrehozására irányulna: i. az erdőterületek földrajzi helymeghatározását szolgáló erdészeti monitoringrendszer létrehozása; ii. adatgyűjtés és -megosztás, beleértve a Föld-megfigyelés magas szintű felhasználását; iii. integrált erdőtervezés. Ezen alternatívának két alopciója van, amelyek az erdőadatok által biztosított lefedettségre irányuló uniós beavatkozás szintjéhez, a Föld-megfigyelési rendszerek használatához, valamint a tagállami szintű stratégiai tervezés kialakításához és fejlesztéséhez kapcsolódnak.

A két alopcióban közös, hogy a kötelező erdőadatok két csoportra osztanák az alábbiak szerint.

- Szabványosított adatok, amelyek esetében a Bizottság átveszi az irányítást és egységes adatmegosztást biztosít az egész EU-ban. Ezen adatokat elsősorban Föld-megfigyelés (pl. Kopernikusz) útján gyűjtenék, és olyan műszaki protokollok hatálya alá tartoznak, mint amilyeneket a Védelmi és Űripari Főigazgatóság és a Közös Kutatóközpont már felügyel.

- Harmonizált adatok, amelyekhez a tagállamok saját összegyűjtött adataikkal járulnának hozzá, saját adatfelvételeik, például terepi megfigyelésen alapuló nemzeti erdőnyilvántartások felhasználásával, de rendelkezésre állás és alkalmazhatóság esetén Föld-megfigyelési eszközöket használva. Bár a tagállamoknak a közös referencialeírásokkal összhangban harmonizált adatokat kellene szolgáltatniuk a Bizottság számára, nem lennének kötelesek egységesíteni adatgyűjtési módszereiket (például a mintavételi megközelítéseket és a mérési módszereket), hanem csak harmonizált módon hozzáférhetővé tenni az adatokat, ha teljesülnek az adatok pontosságára vonatkozó követelmények. Ez azt jelenti, hogy a tagállamok a jelenleg alkalmazott eszközök jelentős módosítása nélkül továbbra is használhatnák a meglévő adatgyűjtési rendszereiket, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

A kötelező erdőadatoknál a leírásokat és módszereket vagy a meglévő leírások és módszerek, vagy szakértői csoport támogatásával kidolgozott leírások és módszerek alapján harmonizálnák (lásd alább). Az erdőadatok szabványosítása azon esetekben javasolt, amikor túl nagy a harmonizált becslések bizonytalansága.

A második alopció szerint az erdészeti monitoringrendszerbe a meglévő uniós és nemzetközi monitoring- és jelentéstételi rendszereken túlmutató, kiegészítő erdőadatok kellene bevonni. Ez a tagállamok által kidolgozott integrált hosszú távú tervekhez kapcsolódó bizottsági ajánlások kiadását foglalná magában.

3. Hibrid alternatíva: ez a lehetőség a fent ismertetett önkéntes és jogalkotási alternatívák alapvető szempontjait ötvözné. Az adatlefedettség eltérő szintjének és a tagállamonként eltérő adatgyűjtési megközelítések problémájának kezelése érdekében a monitoring szempontjai kötelezőek lennének (a jogalkotási alternatíva második alopációjához hasonlóan). A tagállamok számára opcionális lenne az integrált erdőtervezés (a teljesen önkéntes alternatívához hasonlóan).

A teljes körű jogalkotási megközelítés bizonyult a leginkább eredményes, hatékony és koherens szakpolitikai alternatívának. A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia narratívája alapján egy egyszerű, egységes eszközt alkalmazó közös keret létrehozásával megoldható lenne az erdők holisztikus és integrált megközelítésének szükséges előmozdítása.

Az előnyben részesített alternatíva az uniós beavatkozási szinthez kapcsolódó mindkét alopció szempontjainak kombinációját foglalja magában. Az összes kiemelt szakpolitikai területet, köztük az erdők egészségét, rezilienciáját és biológiai sokféleségét is lefedő erdőadatok harmonizált vagy szabványosított közös leírásai és módszerei alapján kötelező lenne az erdőadatok monitorozása és megosztása. Ez elengedhetetlen az adatok

összehasonlíthatóságára, minőségére és hozzáférhetőségére vonatkozó stratégiai célkitűzések teljesítéséhez.

Az erdőadatok gyűjtése és megosztása fokozatosan történne, figyelembe véve a működőképességet a közös leírások és módszerek rendelkezésre állása, a Föld-megfigyelésen alapuló eszközök és módszerek elérhetősége, valamint a monitoring és adatmegosztás helyzete tekintetében a tagállamokban.

Megerősítést kapna az európai erdészeti információs rendszer, mint meglévő egyablakos rendszer. Ez növelné az átláthatóságot és megkönnyítené az érdekelt felek hozzáférését az erdészeti információkhoz. Támogatná az erdőkkel, azok állapotával és a különféle ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos integrált értelmezés kialakulását.

Tekintettel a Föld-megfigyelés tagállamok közötti eltérő használatára, az erdőadatok első csoportjának uniós szintű monitorozása a Kopernikusz megerősített lehetőségei mellett történne az erdészeti monitoringrendszerben, lehetőséget adva a tagállamoknak arra, hogy kívül maradjanak és adatkészleteikkel járuljanak hozzá a rendszer működéséhez. Ez egyensúlyt teremtené az érdekelt felek által a nyilvános konzultáció során kifejtett álláspontok, valamint a jó minőségű adatok és a költségmegtakarítás biztosításának igénye között.

A közös alapvető szempontokat lefedő, kötelező hosszú távú tervek és a kidolgozásukhoz kapcsolódó bizottsági ajánlások kiadása segítenék a tagállamokat abban, hogy uniós szinten könnyen megosztható további környezetspecifikus prioritásokat, célokat és intézkedéseket határozzanak meg, biztosítva közben az erdővédelemre és -használatra vonatkozó uniós szakpolitikákhoz való integrált igazodást.

Az erdőstratégiával összhangban létrehozott új uniós erdészeti irányítás részeként felállítandó szakértői csoport [az Erdészeti Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 89/367/EGK tanácsi határozat módosításáról szóló XX európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslat] többek között keretet biztosít a Bizottság és a tagállamok közötti együttműködéshez és koordinációhoz, valamint támogatja a Bizottságot az erdőadatok és adatgyűjtés közös leírásainak és protokolljainak kidolgozásában. E szakértői csoportnak a csatlakozásra váró országok szakértőinek részvételére is nyitottnak kell lennie.

Az erdőadatok fokozott szabványosításának és jobb harmonizációjának javasolt kombinációja nagyon erős uniós szintű egységes piacot tenne lehetővé az ebben az ágazatban tevékenykedő kkv-k számára. Emellett közvetlenül épít a jelenleg a Védelmi és Űripari Főigazgatóság által fenntartott operatív termékekre is. Ezek a termékek szilárd platformot biztosítanak az e javaslatban foglalt konkrét erdészeti monitoring rétegek kialakításához. A javasolt kombináció egyértelmű szabályozási hátteret is biztosítana a Bizottság (Közös Kutatóközpont) és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által a meglévő – például a Kopernikusz programban már előállított – térképrétegek finomítása és harmonizálása terén szerzett tapasztalatokhoz, és már ezekre épülne.

A digitális földrajzi adatok piaca dinamikus, de – az erdők tekintetében – széttöredezett és erősen technikai jellegű piac. Az előnyben részesített alternatíva eszközt adna a távérzékelési cégeknek, illetve az adatfelvételt és adatkezelést végző szakembereknek ahhoz, hogy az EU szárazföldi területének közel felén szabványosítsák és szabályossá tegyék a termékeket. Ezáltal elősegítené az ágazatban a fejlett digitális eszközökkel kapcsolatos innovációt is, például az éghajlat- és biodiverzitási politikához szükséges uniós szintű mutatók (pl. erdei szén-dioxid-eltávolítás és annak tanúsítása) azonosítását végző, jobb teljesítményű digitális eszközök terén.

Az előnyben részesített alternatíván alapuló javaslat szorosan kapcsolódik az olyan kulcsfontosságú jogszabályokhoz, mint a LULUCF-rendelet, az erdőirtásról szóló rendelet és a megújulóenergia-irányelv, valamint a tárgyalás alatt álló javaslatokhoz (szén-dioxid-eltávolítási tanúsítás, természet-helyreállítási jogszabály, új környezeti-gazdasági számlamodulok). Így kiaknázza annak a közös monitoringrendszernek a szinergiáit, amely a tagállamok szabályozási terheinek növelése nélkül biztosítja a különböző jogszabályi keretek szerinti monitoring követelmények közötti átjárhatóságot.

A javaslat alapján létrehozandó erdészeti monitoring olyan méretgazdaságosságon alapuló költséghatékony rendszerhez vezetne, amelyben az uniós szintű erdészeti adattermékek előállítása szabványosított fogalommeghatározások és műszaki előírások alapján zajlana, így nem lenne szükség azok nemzeti szinten történő egyedi fejlesztésére. Ez következképpen lehetővé teszi a fent említett jogszabályok hatékonyabb végrehajtását. Például egy Kopernikusz műholdas adatokkal helyettesített mutató (tarvágások földalapú feltérképezése) esettanulmányának extrapolált eredményei szerint ez 2035-ig minden tagállamban 28–38 millió EUR kumulatív előnnyel járhat.

Ahol már léteznek nemzeti monitoringrendszerek, ott a javaslat nem igényelne jelentős működési változtatásokat az adatgyűjtési módszerek terén, hanem nagy mozgásteret hagyna a rugalmasságnak, és csak azt írta elő, hogy a tagállamok a közös fogalommeghatározásoknak megfelelően harmonizálják a becsült összesített értékeket. Ez a rendszer költséghatékonyságának javulásához és a nemzeti közigazgatás adminisztratív terheinek csökkenéséhez vezet.

Ez az eredményes és költséghatékony erdészeti monitoringrendszer több célt is szolgálna:

- javítja a szakpolitikai döntéshozatalhoz és a szakpolitikák végrehajtásához szükséges adatokat, többek között azáltal, hogy naprakészebb információkat biztosít a tagállamokban előforduló természetes bolygatásokról és erdőkatasztrófákról, és
- lehetővé teszi minden erdőgazdálkodónak, hogy összehasonlítható és hiteles adatok alapján értékesítse ökoszisztéma-szolgáltatásait, például a szén-dioxid-eltávolítást.

A kezdeményezés legtöbb előnye közvetett, beleértve a vállalkozások, erdőgazdálkodók, közigazgatási szervek és a nagyközönség kisebb adminisztratív terheit az erdőkkel kapcsolatos információk keresése során, az európai digitális menetrenddel összhangban. A megbízható és hiteles adatokhoz való nyilvános hozzáférés megkönnyítheti az erdőadatok használatát a tudományos közösség, a politikai döntéshozók és az erdészeti ágazatok számára, és az innovatív kkv-k részéről új adatalapú szolgáltatások kialakítását eredményezheti.

Az erdeik szénkészleteire és szénáramaira vonatkozó időszerrű és pontos információk lehetővé tehetik az erdőgazdálkodóknak, hogy jobban meghatározzák, hol van lehetőségük további szén-dioxid-kivonásra a tanúsításukhoz, és a leghatékonyabban tervezzék meg a megfelelő fenntartható gazdálkodási gyakorlatokat. Az uniós erdőterület nettó szénelnyelőjének gazdasági értéke 32,8 milliárd EUR-ra becsülhető. Az uniós erdők és fatermékek jelenleg évente mintegy 380 millió tonna CO₂-egyenértéket távolítanak el. Egy időszerrű Föld-megfigyelési és hosszú távú tervezési uniós keret megléte javítaná az erdők bolygatásának korai és gyors észlelését, valamint az erdők és az erdőalapú ágazat alkalmazkodását a változó éghajlathoz. 2100-ra a hőmérséklet-emelkedés 32 fafajra gyakorolt hatása Európában várhatóan 27 %-kal csökkenti az európai erdőterületek értékét a gazdaságilag értékes fajok előrejelzett pusztulása miatt. A mai stratégiai és megalapozott fellépés már holnap csökkentené ezt a pusztulást, segítve az EU-t abban, hogy 2050-re elérje a klímarendelemben meghatározott klímasemlegességi célkitűzését.

Ami az előnyben részesített alternatíva költségeit illeti, ezeket várhatóan az Unió és a tagállamok viselik, a kkv-kat nagyrészt érintetlenül hagyva. A tagállamok költségeinek többsége a földi adatok monitoringhelyszínek hálózatán keresztüli rendszeres és szisztematikus gyűjtéséhez kapcsolódna. Ezt a munkát jelenleg a legtöbb tagállamban a nemzeti erdőnyilvántartások végzik. Ha egy tagállamnak nemzeti erdőnyilvántartást kell létrehoznia, az erdőterülethez becsült kapcsolódó költség 42 EUR/km² (három tagállam nemzeti erdőnyilvántartásának létrehozási költségei alapján – 5 éves intervallumot és Föld-megfigyelés használatát beleértve). Az erdőadatok harmonizálásának költségét mutatóként 10 000 EUR-ra becsülik. Egy már létrehozott erdőnyilvántartás új mutatóval való kiegészítése valószínűleg nem jár jelentős többletköltséggel. Az előnyben részesített alternatíva szerint kiválasztott néhány mutató – például a természetes és őshonos erdők vagy az élőhelyvédelmi irányelv szerinti erdei élőhelyek feltérképezése – esetében azonban az erdőnyilvántartáson túl további terepi adatfelvételekre lehet szükség, ami további költségekkel jár a nagy erdőterületekkel rendelkező tagállamok számára.

Egy integrált hosszú távú terv elkészítésének és közlésének becsült költsége 600 000 EUR (a Németország 2050-ig szóló erdészeti stratégiájával kapcsolatban felmerült költségek alapján).

Tekintettel arra, hogy a jobb ismeretek és a jobb tervezés jobb erdőgazdálkodási és szakpolitikai döntésekhez vezetnek, a javaslat közvetett módon több fenntartható fejlődési cél megvalósításához járul hozzá, többek között az egészség (3. cél), a víz (6. cél), a felelős fogyasztás és termelés (12. cél), az éghajlat-politika (13. cél) és a szárazföldi ökoszisztémák védelme (15. cél) terén. A megfizethető és tiszta energia (7. cél) kapcsán pozitív hatások és potenciális kompromisszumok várhatók. A fenntarthatóbb gazdálkodást elősegítő jobb ismeretek és tervezés a fás biomassa nagyobb vagy hosszabb távú ellátását biztosíthatják a megújuló energiához, de fennáll a túlzott kitermelés kockázata. Hasonló hatás feltételezhető a tisztességes munka és gazdasági növekedés (8. cél) esetében is: a jobb ismeretek és tervezés támogatják az új bioökonómiai tevékenységeket és foglalkoztatási lehetőségeket, de a hagyományos ágazatok hanyatlásához vezetnek.

A szakpolitikai döntéshozók és a döntéshozók, köztük az erdőgazdálkodók célzottabb és tényeken alapuló intézkedéseit támogató előnyben részesített alternatíva megerősítené a gazdasági, társadalmi és kulturális erdészeti erőforrások és szolgáltatások fenntartható biztosítását. 2021-ben például a faanyagellátás értékét mintegy 16 milliárd EUR-ra, a szabályozási és kulturális ökoszisztéma-szolgáltatások (azaz árvízvédelem, víztisztítás és rekreáció – a természetalapú rekreáció összértékének legnagyobb részét erdők tették ki) értékét pedig mintegy 57 milliárd EUR-ra becsülték.

Következtetések

A javaslat a fent említett valamennyi szempontot illetően megfelel a hatásvizsgálat szerint előnyben részesített alternatívának, az integrált hosszú távú tervezés kivételével. A tagállamokkal folytatott konzultáció alapján a Bizottság úgy döntött, hogy a beavatkozás szintjét az önkéntes integrált tervezésre korlátozza. Ez az előnyben részesített alternatívához képest mind a kapcsolódó költségekre, mind a javaslat előnyeire hatással lesz. Az integrált hosszú távú tervek kidolgozására vagy aktualizálására vonatkozó kötelezettség hiányában a tagállamok számára nem feltétlenül merülnek fel adminisztratív költségek. Az integrált hosszú távú erdőtervek mellett döntő tagállamok azonban az erdők éghajlatváltozáshoz való fokozott alkalmazkodásának, a szakpolitikák nagyobb koherenciájának és eredményességének, valamint a kompromisszumok és konfliktusok elkerülésének előnyeit élvezhetik.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A jogalkotás minőségének javítása iránti elkötelezettségének megfelelően a Bizottság a javaslatot inkluzív módon, teljes átláthatóság és az érdekelttekkel folytatott folyamatos párbeszéd mellett készítette. Az adminisztratív hatás elemzésére az „egy be, egy ki” megközelítéssel összhangban került sor. Az adminisztratív költségek elsősorban az EU-t és a tagállami közigazgatási szerveket fogják terhelni. A vállalkozások, köztük az erdőtulajdonosok és a lakosság becsült adminisztratív költségei nem jelentősek, mivel a kezdeményezés e csoportokra vonatkozóan nem vezet be új közvetlen adminisztratív követelményeket.

A tagállami hatóságok adminisztratív költségei annak biztosítása miatt merülnek fel, hogy monitoringrendszereik megfeleljenek az adatgyűjtés gyakoriságára és a mutatók lefedettségére vonatkozó, e javaslat szerinti minimumkövetelményeknek. Ha az önkéntes tervezést választják, akkor az erdőkre vonatkozó hosszú távú integrált tervek elkészítése vagy frissítése, felülvizsgálata és a tervben meghatározott célok terén elért haladás nyomon követése is adminisztratív költségekkel jár. Az adminisztratív költségek a tagállamok egyéni kiindulási helyzetétől függenek.

A fejlett erdészeti monitoring technológiák fokozottabb használata, valamint az erdőadatoknak az európai erdészeti információs rendszer egységes digitális platformján keresztül történő jobb elérhetősége és hozzáférhetősége csökkenteni fogja a vállalkozások, a nagyközönség és a közigazgatási szervek adminisztratív terheit az erdőkkel kapcsolatos információk keresése során.

- **Alapvető jogok**

A javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. A fenntartható fejlődésnek a Charta 37. cikkében meghatározott elvével összhangban hozzájárul a magas szintű környezetvédelemhez való joghoz és a környezet minőségének javításához.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat végrehajtásához a Bizottságnál emberi erőforrásokra lesz szükség a mellékelt pénzügyi kimutatásban meghatározottak szerint. A Bizottságot érintő humánerőforrás-vonzatokat várhatóan további allokációk révén fogják kezelni, a pénzügyi kimutatásban foglaltak szerint.

A végrehajtáshoz az Európai Környezetvédelmi Ügynökség támogatására is szükség lesz, amihez a pénzügyi kimutatásban foglaltaknak megfelelően további forrásokra lesz szükség.

Az alapvető távérzékelési adatok és termékek kifejlesztése és biztosítása során a Bizottságnál felmerülő költségeket a Kopernikusz program fedezi. A még nem elérhető egyedi termékek költségeit az e rendeletben az Európai Környezetvédelmi Ügynökség számára előírt irányzott további források fedezik.

Az e javaslatban foglalt cikkek részletezik a rendelet végrehajtásához szükséges további munkát, beleértve a felhatalmazáson alapuló vagy a végrehajtási jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazást (például a további mutatókra, köztük a távérzékelési és földi adatok integrálását igénylőkre vonatkozó műszaki előírások és adatgyűjtési rendelkezések kidolgozásához).

Az e javaslatban szereplő pénzügyi kimutatás részletesen bemutatja a költségvetési vonzatokat, valamint a szükséges emberi és igazgatási erőforrásokat. A Bizottság által vállalt további feladatok költségeit a LIFE program viseli. Az Európai Környezetvédelmi

Ügynökségre bízott feladatokat a LIFE program keretében történő átcsoportosítással finanszírozzák. Az EU kutatási és innovációs keretprogramjának lehetőségei – például az „Erdők és erdőgazdálkodás a fenntartható jövőért” elnevezésű, hamarosan induló partnerség – várhatóan tovább segítik a jobb, következetes és naprakész erdőadatok kidolgozását a tagállamokban.

5. EGYÉB SZEMPONTOK

• **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Legkésőbb e rendelet hatálybalépéséig a Bizottság egy mérőföldköveken alapuló tervet dolgoz ki a konkrét célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedések (pl. az adatharmonizációra és -szabványosításra, valamint az irányítási keretre vonatkozó technikai végrehajtási intézkedések elfogadása) végrehajtásának meghatározott időkeret szerinti nyomon követésére.

Ezen túlmenően a Bizottság a tagállamokkal együttműködve rendszeresen (kétévente) monitorozza az intézkedések bevezetését és hatását a következő szempontok alapján:

- a közös fogalommeghatározású erdőadatok száma;
- a harmonizált vagy szabványosított adatgyűjtési módszereket alkalmazó erdőadatok száma;
- a tagállamok adatszolgáltatása az európai erdészeti információs rendszer számára;
- adathozzáférés az európai erdészeti információs rendszeren keresztül (átlagos kattintások/hónap);
- közös mutatókra támaszkodó nemzeti alkalmazkodási stratégiák, valamint kockázatértékelési és kockázatkezelési stratégiák;
- az erdészeti digitális szolgáltatások piacának (különösen a kkv-k számának) fejlődése;
- a tagállamok által elfogadott önkéntes integrált hosszú távú tervek száma;
- az önkéntes integrált hosszú távú tervek összehangolásának szintje a mérlegelendő alapvető szempontok közös készletével; és
- az uniós források felhasználása a monitoring tevékenységek támogatására.

A Bizottság a fent említett szempontok alapján értékelést is indít, és 5 évvel a rendelet hatálybalépését követően jelentést tesz a Tanácsnak és a Parlamentnek a rendelet végrehajtásáról.

• **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javasolt rendelet legfontosabb rendelkezései az alábbiakban láthatók.

Az 1. cikk tartalmazza a rendelet tárgyát, amely az erdészeti monitoringkeret létrehozását jelenti. Meghatározza a rendelet vezérelveit és átfogó célkitűzéseit, többek között a tagállami szintű önkéntes integrált hosszú távú tervezés, valamint a Bizottság és a tagállamok közötti megerősített irányítás tekintetében.

A 3. cikk ismerteti a Bizottság által a tagállamokkal együttműködésben létrehozandó és működtetendő erdészeti monitoringrendszert, és meghatározza annak elemeit. Megállapítja a Bizottság szabályait és feladatait, és megbízza az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget,

hogy segítse a Bizottságot a monitoringrendszer, többek között az európai erdészeti információs rendszer megvalósításában.

A 4. cikk meghatározza az erdészeti monitoringrendszer első elemének, nevezetesen az erdőegységek feltérképezésére és lokalizálására szolgáló, földrajzilag explicit azonosító rendszer szabályait.

Az 5. cikk rögzíti a monitoringkeret szabályait az erdőadatok gyűjtéséhez (az erdészeti monitoringrendszer második eleme), meghatározva a szabványosított erdőadatokra vonatkozó időzíti és adatgyűjtési követelményeket a Bizottság, valamint a harmonizált erdőadatokra vonatkozó gyakorisági követelményeket a tagállamok tekintetében. Arra is felhatalmazza a Bizottságot, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben foglalt szabványosított erdőadatokra vonatkozó előírások módosítása céljából.

A 6. cikk lehetővé teszi a tagállamok kívülmaradását a szabványosított erdőadatok Bizottság által működtetett gyűjtéséből azáltal, hogy a szabványosított előírásoknak megfelelő nemzeti adatokat szolgáltatnak és minőségértékelést biztosítanak.

A 7. cikk rögzíti az erdészeti monitoringrendszer harmadik elemének, nevezetesen az erdőadatok megosztási keretének szabályait, meghatározva a tagállamokra vonatkozó időzíti és harmonizációs követelményeket, illetve további technikai szabályok kidolgozására felhatalmazva a Bizottságot. Meghatározza azon követelményeket, amelyek szerint a tagállamok és a Bizottság az európai erdészeti információs rendszerben is nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az adatokat. Felhatalmazza továbbá a Bizottságot, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. mellékletben foglalt harmonizált adatokra vonatkozó előírások módosítása céljából.

A 8. cikk előírja a Bizottság és a tagállamok számára, hogy megfelelő módszertanok alapján kiegészítő erdőadatokot gyűjtsenek, és felhatalmazza a Bizottságot e módszertanok megállapítására.

A 9. cikk meghatározza a Bizottság és a tagállamok felelősségét a kompatibilis adatcsererendszerek kialakításában, valamint felhatalmazza a Bizottságot az adattároló rendszerek és adatcsererendszerek kompatibilitását biztosító szabályok elfogadására, illetve a monitoringhelyszínek földrajzilag explicit helyére vonatkozó biztosítékok megállapítására.

A 10. cikk meghatározza a Bizottság és a tagállamok szerepét és feladatát az adatminőség-ellenőrzés biztosítása terén, felhatalmazva a Bizottságot, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén pontossági előírásokat és minőségértékelési szabályokat, illetve végrehajtási jogi aktusok révén az értékelő jelentésekre és korrekciós intézkedésekre vonatkozó konkrét szabályokat állapítson meg.

A 11. és 12. cikk irányítási keretet hoz létre, meghatározva a Bizottság, a tagállamok és az adott regionális érdekelt felek közötti koordináció és együttműködés szabályait és elveit, valamint a nemzeti kapcsolattartók szerepét.

A 13. cikk lehetőséget ad a tagállamoknak a meglévő integrált hosszú távú erdőtervek kidolgozására vagy kiigazítására, tovább részletezve a tervekben figyelembe veendő szempontokat és a tervek nyilvánosságra hozatalára vonatkozó kötelezettséget.

A 16. cikk szerint a rendeletet folyamatosan felül kell vizsgálni, és a Bizottság a hatálybalépést követő 5 éven belül jelentést tesz a rendelet végrehajtásáról.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**a reziliens európai erdők monitoringkeretéről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az erdők és más fás területek az Unió földterületének közel felét borítják, és kulcsszerepet játszanak az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, a biológiai sokféleség megőrzésében és helyreállításában, az erős erdőalapú bioökonómia és a virágzó vidéki területek biztosításában, a kulturális örökség megőrzésében, valamint az uniós polgárok jóllétét szolgáló rekreációs és oktatási lehetőségek nyújtásában. Az erdők olyan létfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak, mint a klímaszabályozás, levegőtisztítás, vízellátás és -szabályozás, árvíz- és erózióvédelem, biodiverzitási élőhely és genetikai erőforrások. Az egészséges erdei ökoszisztémák az uniós bioökonómia jelentős részét támogatják, mivel számos ágazatnak biztosítanak (fa és nem-fa, például élelmiszer- és gyógynövény) nyersanyagot, az erdőalapú értékláncok pedig jelenleg 4,5 millió munkahelyet támogatnak az Unióban. Az erdőterület járul hozzá leginkább az uniós szénelnyeléshez, és alapvető szerepet kell játszania az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁴ (európai klímarendelet) foglalt kötelezettségvállalások teljesítésében, beleértve a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzést, valamint az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag, különösen a felülvizsgált (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ által

² HL C [...], [...], [...] o.

³ HL C [...], [...], [...] o.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj?locale=hu>

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi

az (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ (LULUCF-rendelet) tekintetében bevezetett új monitoring kötelezettségek teljesítésében. Az erdőterületre egyéb kötelezettségek is vonatkoznak, például a 92/43/EGK tanácsi irányelv⁷ szerinti faj- és élőhelyvédelemmel, az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ (erdőirtásról szóló rendelet) szerint az erdőirtással, [az (EU) [X/X] európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ szerint a természet helyreállításával], valamint az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰ (megújulóenergia-irányelv) szerint a megújuló energiával kapcsolatos kötelezettségek. Az erdők és erdőgazdálkodás olyan fő prioritások eléréséhez is kulcsfontosságúak, mint az új európai Bauhaus¹¹ vagy az uniós bioökonómiai stratégia¹².

- (2) Az éghajlatváltozás miatti példátlan aszályok, kéregbogár-inváziók és vegetációtüzek azonban az elmúlt évek során már számos tagállamban okoztak jelentős faelhalást és átmeneti erdőterület-csökkenést. Az éghajlati és időjárási szélsőségek gyakorisága és súlyossága az előrejelzés szerint tovább fog nőni. Az uniós erdők nagy részét veszélyeztetik ezeknek a hatásai, ami hátrányosan érinti az erdőtulajdonosokat, az erdőalapú ágazatokat és értékláncokat, a vidéki megélhetést és az erdők biológiai sokféleségét, negatívan befolyásolva az erdők azon képességét, hogy olyan létfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyekről az uniós polgárok jólléte és az uniós bioökonómia függ. Az olyan kockázatok, mint a vegetációtüzek és a károsítóinváziók határokon átnyúló jellegűek, és az éghajlatváltozással egyre súlyosbodnak. Ez a visszaszorításuk magasabb költségeihez vezet, és hozzájárul a fapiac ingadozásához. Az európai erdőket már most is évente mintegy 1,5 milliárd eurós gazdasági hatású erdőtüzek sújtják, az előrejelzések szerint pedig az emelkedő hőmérséklet az évszázad végére több száz milliárd euróval csökkenti majd az erdőterületek értékét a fajösszetétel változásai miatt.

rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.) ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj?locale=hu>

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználat, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj?locale=hu>).

⁷ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj?locale=hu>).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1115 rendelete (2023. május 31.) az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2023.6.9., 2. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj?locale=hu>).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) X/XX rendelete [...] (HL ...).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (átdolgozás) (HL L 328., 2018.12.21., 82. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj?locale=hu>).

¹¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az új európai Bauhaus Szép, fenntartható, közös COM(2021) 573 final.

¹² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Innováció a fenntartható növekedésért: az európai biogazdaság, COM(2012) 60 final.

- (3) E negatív tendenciák és fenyegetések kezelése, annak biztosítása, hogy az uniós erdők a változó éghajlat mellett továbbra is ellássák többféle funkciójukat, valamint az erdei ökoszisztémák – mint természeti örökség – megőrzése megköveteli az erdőkatasztrófák megelőzésének, a felkészültségnek, a reagálásnak és a katasztrófa utáni helyreállításnak a fokozását, az erdők éghajlatváltozás okozta hatásokkal szembeni rezilienciájának javítása érdekében a biológiai sokféleség növelését, a kockázatkezelési kapacitás megerősítését és az adaptív erdőgazdálkodási megközelítéseket.
- (4) A tagállamok, az erdőtulajdonosok és az Unió csak akkor hozhatnak megfelelő intézkedéseket, ha koherens, megbízható, időszerű és összehasonlítható adatokkal rendelkeznek, és a lehető legjobban kihasználják a digitális átállás lehetőségeit, beleértve a Föld-megfigyelési technológiát is. Ezért európai szintű erdészeti monitoringrendszer kell létrehozni az erdőadatok gyűjtésére és megosztására, amelyek támogatják a megalapozott döntéshozatalt, például azáltal, hogy lehetővé teszik az erdészeti veszélyek, kockázatok és károk időben történő azonosítását, értékelését és kezelését. Ennek fényében a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia az uniós erdőmegfigyelésre, jelentéstételre és adatgyűjtésre vonatkozó jogalkotási javaslatot jelentett be, beleértve az erdők és az erdőalapú ágazat stratégiai terveit is.
- (5) A Kopernikusz műholdak és egyéb űreszközök konstellációjának köszönhetően, amelyet időszakos légi képalkotó kampányok egészítenek ki, az Unió megbízható, költséghatékony és azonnal üzemképes Föld-megfigyelési technológiákkal rendelkezik. Ezek lehetővé teszik az éghajlatváltozás okozta erdőbolygatások, például a vegetációtüzek, aszályok, viharok és károsítóinváziók észlelését és monitorozását.
- (6) Emellett pontos és teljes képet kell kapni az Unióban található európai erdőkről, hogy értékelhető legyen az éghajlatváltozással szembeni sebezhetőségük és rezilienciájuk, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásukat segítő intézkedések hatékonysága. Ehhez az erdők egészségére, biológiai sokféleségére és az erdőszerkezetre vonatkozó releváns adatok gyűjtésére van szükség.
- (7) Az erdőkre vonatkozó nemzeti szintű adatokat jórészt a nemzeti erdőnyilvántartások révén gyűjtötték össze. A fő hangsúly a faanyagforrások monitorozásán van, még akkor is, ha egyes gyűjtött adatok más erdőfunkciókra is kiterjednek. Ráadásul jelenleg nincs olyan uniós szintű átfogó rendszer, amely biztosítani tudná az összehasonlítható minőségi adatok elérhetőségét valamennyi releváns szakpolitikai területen, beleértve az erdők rezilienciáját és a biológiai sokféleséget is. Emellett a földi adatok interoperabilitásának és hozzáférhetőségének hiánya miatt továbbra is kihívást jelent a távérzékelési adatok és a földi adatok integrálása, gyakran az adatok bizalmas jellege miatti aggályokkal összefüggésben. Összességében a jelenlegi uniós erdészeti monitoringnak tovább kell fejlesztenie a szisztematikus adatgyűjtést és adatmegosztást a közös leírásoknak, valamint a hosszú és összehasonlítható, nagy felbontású idősoroknak megfelelően.
- (8) A monitoringszerek és technológiák – különösen az űr- vagy légi eszközökkel történő Föld-megfigyelés és a globális navigációs műholdrendszerek – gyors fejlődése egyedi lehetőséget kínál az erdőmonitoring korszerűsítésére, digitalizálására és szabványosítására – az erdőhasználók és hatóságok számára szolgáltatást nyújtva –, valamint az önkéntes integrált hosszú távú tervezés támogatására, miközben ösztönzi az uniós piac növekedését e technológiák és a kapcsolódó új készségek tekintetében, beleértve a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) is. Az erdőtakaró gyors, például

erdőbolygatásokon keresztül történő változásai a Föld-megfigyelés révén már észlelhetők, és javíthatják az erdészeti monitoring hatékonyságát. A Föld-megfigyelési adatok fejlesztéséhez, ellenőrzéséhez és kalibrálásához azonban földi mérésekre van szükség. Emellett pusztán Föld-megfigyeléssel nehéz az erdők bolygatásához vagy a biológiai sokféleséghez kapcsolódó számos jellemző (pl. erdőbolygatási okok, száradékmennyiség, erdőtermészetesség vagy őshonos erdők megléte) nagy területekre való előrejelzése.

- (9) Számos olyan uniós szakpolitikai eszköz létezik, amely közvetlenül vagy közvetve érinti az erdőket a környezetvédelem és biológiai sokféleség, az éghajlat, energia, bioökonómia és polgári védelem területén. A földi megfigyeléseket a Föld-megfigyelési adatokkal és termékekkel ötvöző, magas színvonalú erdészeti monitoringrendszer lehetővé teszi az uniós szakpolitikai célkitűzések és célértékek terén elért haladás nyomon követését, lehetővé téve azok sikeres végrehajtását és értékelését. A felülvizsgált megújulóenergia-irányelv végrehajtása például szükségessé teszi, hogy a tagállamok rendelkezzenek a természetes és őshonos erdők helyére vonatkozó információkkal. Ezen túlmenően a faboritottság változásaira és az erdőbolygatások mértékére vonatkozó teljes körű éves adatokhoz való hozzáférés támogathatja a szénkészlet-változások tagállamok általi monitorozását és jelentését a LULUCF-rendelet alkalmazásában. Ez a megközelítés összhangban van más uniós eszközökkel, például a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló 2019. évi közleményben¹³ rögzített, az erdőirtással, erdőpusztulással és a kapcsolódó előidéző tényezőkkel foglalkozó uniós megfigyelőközponttal, amely a világ erdőiben és a kapcsolódó előidéző tényezőkben bekövetkező változások monitorozását célozza a regionális-globális elemzéshez szükséges globális erdőtérképek, ellátásilánc-információk és Föld-megfigyelési eszközök biztosítása révén.
- (10) A minőségi erdőadatoknak támogatniuk kell továbbá a fenntartható üzleti modellek, például a szén-dioxid-eltávolítási technológiák és a karbongazdálkodási megoldások elterjedését az [X/X] európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁴ szerinti uniós szén-dioxid-eltávolítási tanúsítási keret alapján, ösztönözve a fenntartható karbongazdálkodási és szén-dioxid-tárolási gyakorlatok Unió-szerte történő elfogadását és széles körű bevezetését azáltal, hogy csökkentik az ilyen rendszerekben való részvétel mellett döntő erdőgazdálkodók költségeit.
- (11) Ennek fényében a Bizottságnak a tagállamokkal együttműködésben olyan erdészeti monitoringrendszert kell létrehoznia, amelynek alapját három, fokozatosan aktiválendő elem képezi: az erdőegységek földrajzilag explicit azonosító rendszere, az erdészeti adatgyűjtési keret és az adatmegosztási keret. Az erdészeti monitoringrendszernek lehetővé kell tennie a Föld-megfigyelésen és georeferált földi megfigyelésen alapuló adatgyűjtést, és biztosítania kell az interoperabilitást más meglévő elektronikus adatbázisokkal és földrajzi információs rendszerekkel, beleértve a LULUCF-tevékenységek monitorozása és az erdőirtásmentes árucikkeknek az erdőirtásról szóló rendeletnek megfelelő nyomon követéséhez releváns adatbázisokat

¹³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról, 2019.7.23., COM(2019) 352 final.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) X/XX rendelete [...] a szén-dioxid-eltávolítás uniós tanúsítási keretének létrehozásáról (HL [...]).

és rendszereket is. Az erdészeti monitoringrendszernek tiszteletben kell tartania a legújabb európai interoperabilitási keret¹⁵ által meghatározott elveket.

- (12) Az erdőadatok koherens monitorozásának biztosítása érdekében mindenekelőtt azonosítani és lokalizálni kell a hasonló alapvető jellemzőket – mint például a minimális terület, a faborítottság sűrűsége és a fő erdőtípus – mutató erdőterületeket. E célból a földrajzilag explicit azonosító rendszernek lehetővé kell tennie az erdőt tartalmazó területek helyes feltérképezését és lokalizálását, lehetővé téve az erdőtakaró és az erdőjellemzők időbeli változásának nyomon követését. A kielégítő pontossági szint biztosításához a rendszert a méretarányra vonatkozó minimum-előírás szerint és szabványosított megközelítés alapján kell kidolgozni.
- (13) Az e rendelet alapján gyűjtendő erdőadatok az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, a katasztrófakockázat megelőzése és kezelése, valamint a biológiai sokféleség és a bioökonómia területére vonatkozó uniós szakpolitikák alátámasztásához szükséges adatigényeket tükrözik. Az erdőadatok gyűjtési rendszerét különböző adatkészletekre kell alapozni: szabványosított adatokra, amelyeket a Bizottság működtet és főként a Kopernikusz műholdakkal végzett Föld-megfigyelés útján gyűjtenek műszaki protokollok szerint, valamint harmonizált adatokra, amelyekhez a tagállamoknak a mintavételi parcellák hálózatán alapuló saját adatfelvételeik – például nemzeti erdőnyilvántartások vagy a monitoringhelyszínek egyéb hálózatai – útján végzett szisztematikus adatgyűjtéssel kell hozzájárulniuk, és adott esetben Föld-megfigyelési eszközökkel kell kiegészíteniük azokat.
- (14) Az uniós erdők helyzetét és állapotát mutató lehető legátfogóbb kép biztosításához a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy döntésük alapján ne vegyék igénybe a Bizottság által nyújtott szolgáltatást, hanem saját forrásaikkal járuljanak hozzá a Bizottság által működtetett szabványosított adatgyűjtéshez. Ennek lehetővé kell tennie a monitoringrendszerekkel rendelkező tagállamok számára, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban további erőforrás-terhelés nélkül biztosítsák a nemzeti szinten alkalmazható, nem az Unió teljes egészét lefedő adatkészleteiket, köztük a lokális adatokat vagy a légi kampányokat. Emellett a légi monitoringrendszerek kiegészítő használata hozzájárulhat az erdőtüzek hatásának számszerűsítéséhez a leégett terület helyreállításának megtervezése érdekében, ily módon pedig a tűz utáni hatékonyabb gazdálkodás révén csökkentheti a tagállamok és az erdőtulajdonosok költségeit. Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy nem veszik igénybe a Bizottság által nyújtott szolgáltatásokat, az e rendeletben foglalt műszaki előírásoknak megfelelően kell gyűjteniük az adatokat és évente kell értékelniük azok minőségét.
- (15) A költségek csökkentése és az erdőadatokhoz való hozzáférés elősegítése érdekében az erdészeti adatmegosztási keretnek biztosítania kell ezen adatoknak a tagállamok és a Bizottság általi nyilvános hozzáférhetővé tételét, többek között az európai erdészeti információs rendszerben. A tagállamok számára lehetővé kell tenni a meglévő adatgyűjtési rendszereik további használatát. A harmonizáció érdekében adataikat a rendeletben foglalt, a meglévő referencia-leírásokon és -módszereken alapuló műszaki előírásoknak megfelelően kell megosztaniuk. A monitoringhelyszínek helyével kapcsolatos, a nemzeti erdőnyilvántartások többsége által jelenleg bizalmasként kezelt adatok megosztását a vonatkozó uniós követelményekkel összhangban olyan

¹⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európai interoperabilitási keret – Végrehajtási stratégia, 2017.3.23., COM(2017) 134 final.

biztosítékok kidolgozásától kell függővé tenni, amelyek biztosítják, hogy az ilyen adatok bizalmas jellege ne sérüljön. Az erdészeti adatmegosztási keretnek – a tagállamok által megosztott adatok földrajzi helymeghatározásán keresztül – meg kell könnyítenie ezen információknak az egyes erdőegységekhez való hozzárendelését.

- (16) Jelenleg az Unióban az adatgyűjtési rendszerek és harmonizált módszertanok hiánya miatt nem minden erdészeti vonatkozású adat monitorozását és jelentését végzik a meglévő uniós és nemzetközi keretek szerint; ez érvényes például az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás előrehaladásának nyomon követéséhez az európai klímarendelet 5. és 6. cikkében előírtaknak megfelelően szükséges adatokra is. Ezért e rendeletnek elő kell írnia, hogy az ilyen kiegészítő erdőadatokat be kell építeni az erdészeti monitoringrendszerbe, amennyiben a Bizottság a Közös Kutatóközponton keresztül kialakított európai erdőtudományi partnerség támogatásával kidolgozza a vonatkozó módszertanokat. Az ilyen kiegészítő erdőadatokra vonatkozó műszaki előírásokat fokozatosan, a tagállamokkal szoros együttműködésben, végrehajtási jogi aktusok révén kell kidolgozni a legmagasabb szakpolitikai prioritás alapján, figyelembe véve a pénzügyi és műszaki megvalósíthatóságot, valamint a tagállamokra háruló esetleges adminisztratív terheket.
- (17) A nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁶ előírja a közszféra adatainak ingyenes és nyílt formátumban történő közzétételét. Az említett irányelv általános célja az uniós adatgazdaság további erősítése azáltal, hogy növeli a további felhasználáshoz elérhető közadatok mennyiségét, tisztességes versenyt és könnyű hozzáférést biztosít a közszféra információihoz, valamint javítja a határokon átnyúló adatalapú innovációt. Az irányelv fő elve szerint fontos a kormányzati adatok „beépített és alapértelmezett módon nyílt” jellege. A 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁷ célja, hogy a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. évi Aarhusi Egyezmény (Aarhusi Egyezmény) összhangban biztosítsa a tagállamokban a környezeti információkhoz való hozzáférést. Az Aarhusi Egyezmény széles körű kötelezettségekről rendelkezik, amelyek egyaránt vonatkoznak az ilyen információk kérésre történő rendelkezésre bocsátására és aktív terjesztésére. A 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁸ a térinformációk megosztásával foglalkozik, beleértve a különböző környezeti témákkal kapcsolatos adatkészleteket is. E rendelet információkhoz való hozzáférésre és az adatmegosztási szabályokra vonatkozó rendelkezéseinek ki kell egészíteniük az említett irányelveket, hogy ne hozzanak létre külön jogi rendszert, és ezért nem sérthetik az (EU) 2019/1024, 2003/4/EK és 2007/2/EK irányelveket. Az említett irányelvekkel összhangban az erdőadatok e rendelet szerinti megosztása nem érintheti hátrányosan a nemzetbiztonságot és a honvédelmet.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról (átdolgozás) (HL L 172., 2019.6.26., 56. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj?locale=hu>).

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj?locale=hu>).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj?locale=hu>).

- (18) Az erdőkre vonatkozó adatok gyűjtésére és megosztására szolgáló adattároló és -csererendszerek kompatibilitásának biztosítása érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak együtt kell működniük, bevonva a szakosodott szerveket is.
- (19) Az erdészeti monitoringrendszernek biztosítani kell a megosztott adatok megbízhatóságát és ellenőrizhetőségét. A Bizottságnak és a tagállamoknak ezért ellenőrizniük kell az erdészeti monitoringrendszer keretében gyűjtött erdőadatok minőségét és teljességét. Amennyiben a minőségértékelés hiányosságokat tár fel a rendszerben, a tagállamoknak kezelniük kell azokat, és a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk az értékelést és a korrekciós intézkedéseket. Ennek fényében a Bizottságot fel kell hatalmazni szabályok és eljárások kidolgozására az erdészeti monitoringrendszer minőségének biztosításához, figyelembe véve, hogy a kkv-k további adminisztratív terheit a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani.
- (20) A tagállamoknak az erdészeti monitoring és az önkéntes integrált hosszú távú tervezés terén való támogatása érdekében e rendeletnek létre kell hoznia a Bizottság és a tagállamok közötti, valamint a tagállamok közötti koordináció és együttműködés irányítási keretét az erdőadatok minőségének, időszerűségének és az általuk biztosított lefedettségnek a növelése céljából. Az irányítási keretnek inkluzívnak és tudományosan megalapozottnak kell lennie, és törekednie kell a tudományos tanácsadás megbízhatóságának és az integrált hosszú távú tervek minőségének további javítására, így módon elősegítve az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjét. Ennek az irányítási keretnek biztosítani kell az erdők multifunkcionalitását tükröző különböző szakpolitikai célkitűzésekért felelős illetékes hatóságok, valamint a független szakértők részvételét, az [X/X] európai parlamenti és tanácsi határozattal¹⁹ összhangban. Az irányítási keret végrehajtásához minden tagállamnak nemzeti kapcsolattartót kell kijelölnie, és erről tájékoztatnia kell a Bizottságot; a nemzeti kapcsolattartó fő kapcsolattartó pontként szolgál az erdészeti monitoringrendszerrel és az önkéntes integrált hosszú távú tervezéssel kapcsolatos bármely tevékenységhez. A tagállamoknak és a Bizottságnak a meglévő regionális intézményi együttműködési struktúrákat is ki kell használniuk, beleértve a regionális egyezmények és az erdészeti vonatkozású más fórumok és folyamatok keretében működő struktúrákat is.
- (21) Hasonlóképpen, az érintett szakpolitikai területek integrált megközelítésének támogatása és az uniós erdők rezilienciájának biztosítása érdekében e rendeletnek lehetővé kell tennie a tagállamok számára, hogy önkéntes integrált hosszú távú erdőterveket dolgozzanak ki, vagy szükség szerint kiigazítsák a meglévő hosszú távú erdőstratégiáikat vagy -terveiket az e rendeletben meghatározott szempontok fényében, társadalmi-gazdasági megfontolásokat is figyelembe véve. Egy ilyen integrált megközelítés kidolgozása fokozná az uniós célkitűzések megvalósításának koherenciáját azáltal, hogy a tervekbe foglalt közös szempontok az erdőgazdálkodók továbbképzését támogató olyan elemekre is kiterjednének, mint a beruházások, képzés és kapacitásépítés. A terveket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, és közép- és hosszú távú perspektívát kell tükrözniük, többek között 2040-ig és 2050-ig.
- (22) Az erdészeti monitoringrendszer jó működése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet módosítása és kiegészítése tekintetében az erdőadatok műszaki előírásainak a műszaki és tudományos fejlődéshez

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) X/X határozata [...] az Erdészeti Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 89/367/EGK tanácsi határozat módosításáról [...].

való hozzáigazítása, valamint az adatokra vonatkozó pontossági előírások és a minőségértékelési szabályok elfogadása céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban²⁰ foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó bizottsági szakértői csoportok ülésein.

- (23) E rendelet egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra következőket illető végrehajtási hatásköröket kell ruházni: az erdőadatok megosztásának és harmonizálásának technikai szabályai és eljárásai; az egyes erdőadatok gyűjtésének módszertanai és azok leírásának további pontosítása; az adattároló és -csererendszerek kompatibilitásának biztosítására, valamint a monitoringhelyszínek földrajzilag explicit helyét mutató információk adattároló és -csererendszerekbe történő felvételéhez tartozó titoktartási biztosítékok megállapítására alkalmazandó eljárások és formátumok; és az adatok minőségéről szóló értékelő jelentések tartalma és a Bizottsághoz való benyújtásukkal kapcsolatos rendelkezések, valamint a korrekciós intézkedések leírása. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²¹ megfelelően kell gyakorolni.
- (24) A Bizottságnak folyamatosan felül kell vizsgálnia ezt a rendeletet, figyelembe véve az uniós jogszabályokkal, a nemzetközi keretekkel, a technológiai és tudományos fejlődéssel, valamint a további monitoringigényekkel kapcsolatos fejleményeket. A felülvizsgálatnak az adatharmonizáció minőségét is értékelnie kell, különös tekintettel arra, hogy a becslések terén olyan túlzott bizonytalanságot okoz-e a harmonizáció, amely a szabványosított adatgyűjtés létrehozásának szükségességét indokolná. E rendelet hatálybalépése után öt évvel a Bizottságnak jelentést kell tennie a rendelet végrehajtásáról.
- (25) Az uniós erdők és a fenntartható erdőgazdálkodás kulcsfontosságúak az európai zöld megállapodás és annak célkitűzései szempontjából. Az Unió számos olyan hatáskörrel rendelkezik, amelyek erdőkhöz is kapcsolódhatnak, például az éghajlat, környezetvédelem, vidékfejlesztés és katasztrófaregélőzés területén. A megosztott uniós hatáskörök e területein belül az erdők és az erdőgazdálkodás nem tartoznak a tagállamok kizárólagos hatáskörébe. E rendelet célkitűzéseit, nevezetesen az Unióban gyűjtött erdőadatok jó minőségének és összehasonlíthatóságának biztosítását, valamint az uniós erdők rezilienciáját támogató integrált hosszú távú tervezés tagállami szintű önkéntes kidolgozásának előmozdítását a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani, és a javasolt intézkedés léptéke és hatásai miatt ezek a célkitűzések uniós szinten jobban megvalósíthatók. Az Unió ezért az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket

²⁰ Intézményközi megállapodás (2016. április 13.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj?locale=hu).

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=hu>).

hozhat. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) E rendelet a következőkre vonatkozó szabályok előírásával erdészeti monitoringkeretet állapít meg az Unió számára:
 - a) az Unión belüli erdőadatok időszerűségének, pontosságának, következetességének, átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és teljességének, valamint nyilvános hozzáférhetőségének biztosítása;
 - b) integrált hosszú távú tervek önkéntes kidolgozásának tagállami szintű támogatása, tényeken alapuló, inkluzív, ágazatközi és adaptív megközelítés révén;
 - c) a Bizottság és a tagállamok közötti megerősített irányítás kialakítása.
- (2) E rendelet szabályokat állapít meg a következők támogatását szolgáló információk gyűjtésére és hozzáférhetővé tételére vonatkozóan:
 - d) az erdei ökoszisztémák és szolgáltatásaik megőrzésére, helyreállítására és fenntartható használatára vonatkozó uniós jogszabályok és szakpolitikák végrehajtása, különös tekintettel az erdők rezilienciájának növelésére és az erdők multifunkcionalitása védelmének lehetővé tételére irányuló célkitűzésre, többek között az alábbiak tekintetében:
 - a) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése;
 - b) biológiai sokféleség;
 - c) a katasztrófakockázatok megelőzése és kezelése;
 - d) az erdők egészsége;
 - e) az erdei biomassza felhasználása különböző társadalmi-gazdasági célokra;
 - f) idegenhonos inváziós fajok;
 - e) a tagállamok nemzeti erdőgazdálkodása és integrált hosszú távú tervezése, többek között a vegetációtüzekkel, károsítókkal, aszályokkal és más bolygatásokkal szembeni reziliencia növelése céljából.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „földrajzilag explicit információ”: olyan módon hivatkozott és tárolt információ, amely lehetővé teszi annak meghatározott pontosság és precizitás melletti feltérképezését és lokalizálását;
2. „földrajzi információs rendszer”: földrajzilag explicit információ rögzítésére, tárolására, elemzésére és kijelzésére alkalmas számítógépes rendszer;
3. „erdőegység”: olyan földrajzilag explicit terület, amely Föld-megfigyelés és földrajzilag explicit információk bármely más megfelelő kiegészítő rétege – például a faborítottság sűrűsége, közigazgatási határ vagy nemzeti térképkészítési rendszer topográfiai határa – által meghatározott, kellően homogén erdőterületet képvisel;
4. „erdőadatok”: az erdei ökoszisztémák helyzetére és állapotára, valamint azok használatára vonatkozó információk, beleértve az ilyen információkból származó elsődleges adatokat és összesített adatokat;
5. „Föld-megfigyelés”: a Föld fizikai, kémiai és biológiai rendszereire vonatkozó adatok gyűjtése távérzékelési technológiák, például műholdak, illetve képalkotó vagy egyéb érzékelőket hordozó légi platformok segítségével, adott esetben lokális adatokkal kombinálva;
6. „erdő”: 0,5 hektárnál nagyobb kiterjedésű földterület 5 méternél magasabb fákkal és 10 %-ot meghaladó lombkorona-borítással, vagy az e küszöbértékeket *in situ* elérni képes fákkal, az elsősorban mezőgazdasági vagy városi célú földhasználatba vett területeket kivéve. Az erdő fogalmába beletartoznak azok a fákkal (beleértve a természetes eredetű fiatal facsoportokat is) vagy mesterséges állománnyal fedett területek is, amelyek csak később érik el a lombkorona-borításra vagy a faállomány-sűrűség egyenértékű mérőszámára vagy a famagasságra vonatkozó minimumértékeket, beleértve azokat a földterületeket is, amelyek rendes körülmények között az erdőterület részét képezik, de amelyeken emberi beavatkozás (például fakitermelés) vagy természeti jelenségek nyomán ideiglenesen nem találhatók fák, de várhatóan visszaalakulnak erdővé;
7. „egyéb fás terület”: 0,5 hektárnál nagyobb kiterjedésű, erdőtől eltérő földterület; 5 méternél magasabb fákkal és 5–10 %-os lombkorona-borítással, vagy az e küszöbértékeket *in situ* elérni képes fákkal; vagy vegyesen több mint 10 %-ban cserjék, bokrok és fák által borított földterület. A meghatározás nem terjed ki az elsősorban mezőgazdasági vagy városi célú földhasználatba vett területekre;
8. „adatharmonizáció”: a különböző monitoringrendszerek révén gyűjtött, rendelkezésre álló adatokat egy elfogadott referenciaírásnak megfelelő, összehasonlítható becslések nyéréséhez felhasználó folyamat;
9. „szabványosítás”: az adatokhoz annak biztosítása érdekében közös előírásokat megállapító és végrehajtó folyamat eredménye, hogy az adatok gyűjtése, tárolása és felhasználása az egész Unióban következetesen és pontosan történjen;
10. „lokális adatok”: a monitoringhelyszínek hálózatán keresztül, szabványosított protokollok alapján a terepen gyűjtött adatok. Tartalmazzák a mérés földrajzilag explicit helyét, többek között a globális navigációs műholdrendszer szolgáltatásainak georeferenciáival.

2. FEJEZET

ERDÉSZETI MONITORING

3. cikk

Erdészeti monitoringrendszer

- (1) A Bizottság a tagállamokkal a 11. cikknek megfelelően együttműködve a következő elemekből álló erdészeti monitoringrendszert hozza létre és működteti:
 - a) a 4. cikkben meghatározott, az erdőegységek feltérképezésére és lokalizálására szolgáló földrajzilag explicit azonosító rendszer;
 - b) az 5. és 8. cikkben meghatározott erdészeti adatgyűjtési keret;
 - c) a 7. cikkben meghatározott erdészeti adatmegosztási keret.
- (2) Az erdészeti monitoringrendszer elektronikus adatbázisokból és földrajzi információs rendszerekből áll, és lehetővé teszi az erdőadatok más elektronikus adatbázisokkal és földrajzi információs rendszerekkel való cseréjét és integrálását, beleértve az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet²² V. mellékletének 3. részével és az (EU) 2023/1115 rendelet 33. cikkével összhangban kifejlesztett adatbázisokat és rendszereket is.

Az erdészeti monitoringrendszer a következők rendszeres és szisztematikus gyűjtését biztosítja:

 - a) légi vagy űrbeli ortofotókon alapuló erdőadatok Kopernikusz-Sentinel műholdak vagy más egyenértékű rendszerek segítségével;
 - b) lokális adatok a monitoringhelyszínek hálózatán keresztül.
- (3) A Bizottság szakosodott szervek segítségét kérheti az erdészeti monitoringrendszer létrehozásának és működtetésének megkönnyítése, valamint a tagállami illetékes hatóságok számára az erdészeti monitoringgal kapcsolatban végzett technikai tanácsadás céljából.
- (4) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segíti a Bizottságot az erdészeti monitoringrendszer megvalósításában, beleértve az európai erdészeti információs rendszer (FISE) kialakítását és működtetését.
- (5) A Bizottság ingyenesen megosztja az általa előállított Föld-megfigyelési adatokat a tagállamok erdészeti monitoringrendszerért felelős hatóságaival vagy az e hatóságok által a képviselőikre felhatalmazott szolgáltatókkal.

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj?locale=hu>).

4. cikk

Az erdőegységek földrajzilag explicit azonosító rendszere

- (1) A Bizottság létrehozza az erdőegységek feltérképezésére és lokalizálására szolgáló földrajzilag explicit azonosító rendszert (a továbbiakban: azonosító rendszer), amelynek *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = 12 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]*-ig kell működőképessé válnia.
- (2) Az azonosító rendszert egy földrajzi információs rendszer jelenti. A Bizottság az azonosító rendszert légi vagy űrbeli ortofotóadatok alapján hozza létre és aktualizálja rendszeresen olyan egységes szabvány alapján, amely legalább 1:100 000 léptékű térképészeti pontossággal egyenértékű pontossági szintet biztosít.
- (3) Az azonosító rendszer:
 - a) lehetővé teszi az erdőterületek és – a 8. cikk (3) bekezdése szerinti módszertanok kidolgozásának függvényében – az egyéb fás területek pontos feltérképezését és lokalizálását az Unió egész területén;
 - b) az erdőegységeket egyedileg azonosítja az 5. cikk (2) bekezdésében és a 8. cikk (1) bekezdésében említett erdőadatok kombinációja alapján;
 - c) megkönnyíti az erdőt tartalmazó és nem tartalmazó földterületek közötti változás észlelését és lokalizálását.

5. cikk

Erdészeti adatgyűjtési keret

- (1) Az erdészeti adatgyűjtési keretnek a (2) bekezdésben említett erdőadatok gyűjtése tekintetében *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = 12 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]*-ig, a (3) bekezdésben említett erdőadatok gyűjtése tekintetében pedig *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = 30 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]*-ig kell működőképessé válnia.
- (2) A Bizottság a következő erdőadatokat gyűjti az I. mellékletben meghatározott műszaki előírásoknak megfelelően, ezáltal biztosítva az adatok szabványosítását:
 - a) erdőterület;
 - a) faborítottság sűrűsége;
 - b) erdőtípus;
 - c) erdők összekapcsoltsága;
 - d) lombvesztés;
 - e) erdőtüzek;
 - f) vegetációtüzek kockázatértékelése;
 - g) faborítottság bolygatások.
- (3) A tagállamok a következő erdőadatokat gyűjtik a II. mellékletben meghatározott gyakorisággal:
 - a) faellátás céljából rendelkezésre álló erdők és faellátás céljából nem rendelkezésre álló erdők;

- b) lábon álló faanyag mennyisége;
 - c) nettó éves növekmény;
 - d) állománystruktúra;
 - e) fafajok összetétele és gazdagsága;
 - f) európai erdőtípus;
 - g) eltávolított állomány;
 - h) száradék;
 - i) erdei élőhelyek elhelyezkedése a Natura 2000 területeken;
 - j) erdei madarak abundanciája;
 - k) természetes és őshonos erdők elhelyezkedése;
 - l) védett erdőterületek;
 - m) fatermékek előállítása és kereskedelme;
 - n) bioenergia célú erdei biomassa.
- (4) A (3) bekezdés a)–h) pontjának alkalmazásában a tagállamok lokális adatokat gyűjtenek földi adatfelvételek alapján, adott esetben Föld-megfigyelési adatokkal és más releváns információforrásokból származó adatokkal kombinálva. A földi adatfelvételeknek a tagállam (2) bekezdés a) pontjában említett erdőterületét reprezentáló és azzal összhangban lévő monitoringhelyszínek hálózatán kell alapulniuk.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben meghatározott műszaki előírásoknak a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében történő módosítása céljából.

6. cikk

Kívülmaradás

- (1) Az 5. cikk (2) bekezdésében említett erdőadatok gyűjtését illetően a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem veszik igénybe a Bizottság által nyújtott szolgáltatást, és saját adataikkal járulnak hozzá a 3. cikkben említett erdészeti monitoringrendszer működéséhez.
- (2) Ha egy tagállam az (1) bekezdésben foglalt alternatívát választja, akkor:
- a) az 5. cikk (2) bekezdésében említett erdőadatokat az I. mellékletben meghatározott műszaki előírásoknak megfelelően gyűjti;
 - b) az 5. cikk (2) bekezdésében említett erdőadatokat a (7) bekezdés (2) bekezdésének megfelelően megosztja;
 - c) az összegyűjtött adatok minőségét a 10. cikkel összhangban évente értékeli.

7. cikk

Erdészeti adatmegosztási keret

- (1) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = 30 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-ig a tagállamok a II. mellékletben meghatározott műszaki előírásoknak megfelelően megosztják az 5. cikk (3) bekezdésében említett legfrissebb rendelkezésre álló erdőadatokat, nyilvánosan hozzáférhetővé téve azokat. A tagállamok az összesített erdőadatok megosztásával biztosítják az adatharmonizációt a II. mellékletben foglalt leírásoknak megfelelően. A monitoringhelyszínek földrajzilag explicit helyének megosztásához a 9. cikk (2) bekezdésében említett biztosítékok megállapítása szükséges.
- (2) Az 5. cikk (2) és (3) bekezdésében, valamint a 8. cikk (1) bekezdésében említett adatokat a tagállamok és a Bizottság az (EU) 2019/1024 irányelv 5. cikkének megfelelő nyílt formátumban teszik nyilvánosan hozzáférhetővé, amely géppel olvasható és amely biztosítja az interoperabilitást és az újrafelhasználhatóságot.
- (3) A Bizottság a következő adatokat teszi nyilvánosan hozzáférhetővé a FISE-ben:
 - a) az 5. cikk (2) bekezdése szerint gyűjtött adatok;
 - b) az e cikk (1) bekezdésével összhangban megosztott adatok, a monitoringhelyszínek földrajzilag explicit helyének kivételével;
 - c) a 6. cikk (2) bekezdésének b) pontjával összhangban megosztott adatok;
 - d) a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban gyűjtött adatok.
- (4) A tagállamok az erdészeti adatmegosztási kereten keresztül megosztott adatokat az e rendelet 13. cikkében említett önkéntes integrált hosszú távú erdőtervek kidolgozására, valamint az (EU) 2018/841 rendelet 14. cikkének alkalmazásában használhatják fel.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. mellékletben meghatározott műszaki előírásoknak a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében történő módosítása céljából.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az erdőadatok e rendelet szerinti megosztására és harmonizálására vonatkozó technikai szabályok és eljárások megállapítása céljából. E végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

8. cikk

Kiegészítő erdőadatok

- (1) A Bizottság és a tagállamok fokozatos megközelítés útján, az e cikk (3) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásától függően gyűjtik a III. mellékletben felsorolt erdőadatokat.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a Bizottság és a tagállamok a Föld-megfigyelési vagy lokális adatokat, illetve a III. melléklet a), b) és c) pontjában felsorolt

erdőadatok tekintetében a Föld-megfigyelési adatok, a lokális adatok és más releváns információforrásokból származó adatok kombinációját használják.

- (3) A Bizottság felhatalmazást kap végrehajtási jogi aktusok elfogadására, a III. mellékletben felsorolt erdőadatok gyűjtésére vonatkozó módszertanok, köztük műszaki előírások megállapítására, valamint az ott felsorolt erdészeti adatok leírásának további pontosítására. E végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

9. cikk

Kompatibilis adattároló és -csererendszerek

- (1) A Bizottság és a tagállamok a 3. cikk (3) bekezdésében említett szakosított szervek segítségével együttműködnek az erdőadatoknak az erdészeti monitoringrendszer keretében történő gyűjtésére és megosztására szolgáló kompatibilis adattároló és -csererendszerek kifejlesztésében.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap végrehajtási jogi aktusok elfogadására az (1) bekezdésben említett adattároló és -csererendszerek kompatibilitásának biztosítása érdekében alkalmazandó eljárások és formátumok szabályainak megállapításához, valamint a monitoringhelyszínek földrajzilag explicit helyére vonatkozó információk adattárolási és -csererendszerekbe való felvételét szolgáló titoktartási biztosítékok megállapításához. E végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

10. cikk

Adatminőség-ellenőrzés

- (1) A Bizottság és a tagállamok felelősek az általuk az erdészeti monitoringrendszer keretében gyűjtött és megosztott erdőadatok minőségéért és teljességéért.
- (2) A tagállamok évente értékelik az e rendelettel összhangban megosztott adatok minőségét.

Amennyiben az értékelés hiányosságokat tár fel az adatokban, a tagállamok megfelelő korrekciós intézkedéseket fogadnak el. A tagállamok az adatok minőségére vonatkozó értékelő jelentéseket, valamint adott esetben a korrekciós intézkedések leírását és végrehajtásának ütemezését a hiányosság feltárásának naptári évét követő július 1-jéig benyújtják a Bizottságnak.

- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítésére az e rendelet alapján megosztott adatokra vonatkozó pontossági előírások, valamint az e cikk (2) bekezdésében és a 6. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett minőségértékelés szabályainak megállapításával.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az adatminőséget értékelő jelentések tartalmának és a Bizottsághoz történő benyújtásukra vonatkozó szabályoknak, valamint a (2) bekezdés második albekezdésében említett korrekciós intézkedések leírásának meghatározásához. E

végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

3. FEJEZET

INTEGRÁLT IRÁNYÍTÁS

11. cikk

Koordináció és együttműködés

- (1) A tagállamok és a Bizottság összehangolják erőfeszítéseiket és együttműködnek az erdőadatok minőségének, időszerűségének és az általuk biztosított lefedettségnek a növelése érdekében.
- (2) A Bizottság kérésre támogatja a tagállamokat a 13. cikkben említett önkéntes integrált hosszú távú erdőtervek kidolgozásában vagy kiigazításában azáltal, hogy tájékoztatást nyújt az alapul szolgáló tudományos ismeretek állásáról, valamint elősegíti az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjét.
- (3) A tagállamok együttműködnek egymással és összehangolják intézkedéseiket az erdőadatok minőségének, időszerűségének és az általuk biztosított lefedettségnek a növelése érdekében. Az ilyen együttműködésnek és koordinációnak nyílt tudományos vitán kell alapulnia, és célja a pártatlan tudományos tanácsadás előmozdítása.
- (4) A tagállamok és a Bizottság felhasználhatják a meglévő regionális intézményi együttműködési struktúrákat, beleértve a regionális egyezmények és az erdészeti vonatkozású más fórumok és folyamatok keretében működő struktúrákat is.

12. cikk

Nemzeti kapcsolattartók

- (1) Minden tagállam kijelöl egy nemzeti kapcsolattartót, és arról értesíti a Bizottságot.
- (2) A nemzeti kapcsolattartó különösen a következő feladatokat látja el:
 - a) koordinálja az e rendelet alapján megosztandó erdőadatok előkészítését, figyelembe véve az összes illetékes hatóságot, beleértve a katasztrófakockázatok megelőzéséért és kezeléséért felelős hatóságokat is;
 - b) koordinálja a releváns szakértők részvételét a Bizottság és más releváns szervek által szervezett szakértői csoportüléseken.
- (3) A nemzeti kapcsolattartó a Bizottság és a tagállam közötti kapcsolattartó pontként szolgál a 13. cikkben említett önkéntes integrált hosszú távú tervek kidolgozására vagy kiigazítására irányuló információcsere során. Amennyiben egy tagállamban több hatóság is részt vesz az önkéntes integrált hosszú távú erdőtervek kidolgozásában vagy kiigazításában, e munka koordinálásáért a nemzeti kapcsolattartó felel.

13. cikk

Önkéntes integrált hosszú távú tervek

- (1) Szorgalmazni kell, hogy a tagállamok dolgozzanak ki integrált hosszú távú erdőterveket, vagy igazítsák ki meglévő integrált hosszú távú erdőterveiket vagy stratégiáikat, figyelembe véve a közép- és hosszú távú perspektívát, többek között 2040-ig és 2050-ig.
- (2) Az (1) bekezdésben említett terveket kidolgozása vagy kiigazítása esetén a tagállamoknak törekedniük kell a IV. mellékletben foglalt szempontok lefedésére.
- (3) A tagállamoknak ösztönözniük kell valamennyi érdekelt fél aktív bevonását az integrált hosszú távú erdőterveik kidolgozásába. A tagállamok nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a terveket.

4. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak az 5. cikk (5) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésének első albekezdésében és a 10. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól [*Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = e rendelet hatálybalépésének időpontja*]-tól/-től kezdődő hatállyal.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (5) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésének első albekezdésében és a 10. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti a benne meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásakor arról egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) Az 5. cikk (5) bekezdése, a 7. cikk (5) bekezdésének első albekezdése és a 10. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az értesítést követő 2 hónapos időtartam leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt kifogást a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az

Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam 2 hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

Bizottsági eljárásrend

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.
- (2) Az e cikkre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

16. cikk

Felülvizsgálat

- (1) E rendeletet minden szempontból folyamatosan felül kell vizsgálni, figyelembe véve az uniós jogszabályokkal, a nemzetközi keretekkel, a technológiai és tudományos fejlődéssel, valamint a további monitoringigényekkel és az e rendelet alapján megosztott adatok minőségével kapcsolatos fejleményeket.
- (2) A Bizottság [*Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = öt évvel e rendelet hatálybalépését követően*]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

1.4.4. Teljesítménymutatók

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós beavatkozásból adódó értéket jelenti, amely többetként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

1.6. A javaslat/kezdemenyezés időtartama és pénzügyi hatása

1.7. A költségvetés tervezett végrehajtásának módszere(i)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

- 3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA**
- 3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai**
- 3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása**
 - 3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása*
 - 3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet*
 - 3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása*
 - 3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek*
 - 3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség*
 - 3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban*
- 3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás**

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a reziliens európai erdők monitoringkeretének létrehozásáról

Emellett ez a pénzügyi kimutatás az Európai Környezetvédelmi Ügynökség forrásaira is kiterjed a talajmegfigyelésről és a rezilienciáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre (talajmegfigyelési jogszabály) irányuló javaslattal (COM(2023) 416) összefüggésben

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

09 – Környezetvédelem és éghajlat-politika

Tevékenységek:

09 02 – Környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)

09 10 – Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA)

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

☒ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés²³

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

A javasolt rendelet célkitűzése, hogy hozzájáruljon az alábbi nagy társadalmi kihívások kezeléséhez:

– a klímasemlegesség megvalósítása és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia kialakítása,

– a biológiai sokféleség csökkenésének visszafordítása és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítése,

– az erdők egészségével és rezilienciájával kapcsolatos kockázatok kezelése,

– a biológiai sokféleség megőrzésére és az éghajlatváltozásra vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítése.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

Az általános célkitűzésből következően e javasolt rendelet konkrét célkitűzései a következők:

1. konkrét célkitűzés:

Pontos, digitalizált, következetes, összehasonlítható, időszerű és hozzáférhető adatok biztosítása az uniós erdők állapotáról, a Bizottság és a tagállamok által működtetendő

²³

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

erdészeti monitoringrendszer létrehozásával. Az új rendszer lehetővé teszi az erdőegységek földrajzi helymeghatározását, az erdőadatok szabványosított gyűjtését a Föld-megfigyelési és navigációs/helymeghatározási lehetőségek javításával, valamint a harmonizált vagy – ahol ez nem lehetséges – szabványosított adatmegosztást.

2. konkrét célkitűzés: A tagállamok ösztönzése integrált hosszú távú erdőterveik kidolgozására vagy kiigazítására a releváns uniós szakpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó jó minőségű monitoringadatok alapján és az adott közös minimumszempontok figyelembevételével.

A konkrét célkitűzésből következően az operatív célkitűzések a következők:

Hatékony keret létrehozása az erdőadatok gyűjtésének és jelentésének biztosítására, a Föld-megfigyelés és a georeferált lokális monitoring integrálásával, valamint a tagállamok következetes hosszú távú integrált erdőtervezésének ösztönzése.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A javasolt kezdeményezés jelentős környezeti előnyökkel jár, beleértve az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást, a biológiai sokféleséget, valamint javítja az erdők egészségét a bolygatásra való felkészültség és reagálás javítása révén.

A klímasemlegesség, valamint a fenntartható és biodiverz körforgásos bioökonómia nagymértékben függ az uniós erdők állapotától és rezilienciájától.

A javaslat végrehajtása várhatóan új lehetőségeket teremt a kkv-k számára mind a digitális szolgáltatások piacának erdészeti monitoringgal összefüggő növekedéséhez, mind a monitoring technológiák tervezését és alkalmazását szolgáló innovációhoz kapcsolódóan. Emellett az erdészet és az erdőgazdálkodás ágazati szereplői potenciális bevételi lehetőségekhez jutnak a megbízható monitoringra épülő tanúsítási rendszerek révén.

Az erdészeti monitoring megvalósítása várhatóan a kutatás és a fejlesztés számára is lehetőségeket teremt.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A Bizottság rendszeresen (félévente) figyeli a kezdeményezés bevezetését és hatásait a következő szempontok alapján:

- a közös fogalommeghatározású mutatók száma;
- a harmonizált vagy szabványosított adatgyűjtési módszereket alkalmazó mutatók száma;
- a tagállamok által a FISE részére szolgáltatott adatok;
- adathozzáférés a FISE-n keresztül (átlagos kattintások/hónap);
- közös mutatókra támaszkodó nemzeti alkalmazkodási stratégiák, valamint kockázatértékelési és kockázatkezelési stratégiák;
- az erdészeti digitális szolgáltatások piacának (különösen a kkv-k számának) fejlődése;

- a tagállamok által elfogadott önkéntes integrált hosszú távú tervek száma;
- az integrált hosszú távú tervek összehangolásának szintje a mérlegelendő alapvető szempontok közös szempontok készletével;
- az uniós források felhasználása a monitoring műveletek támogatására.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A tagállamok hatályba léptetik az e rendeletnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, és a Bizottság kidolgozza a vonatkozó végrehajtási intézkedéseket. A tagállamok tehát nemzeti szinten hajtják végre a javaslatnak való megfeleléshez szükséges szakpolitikákat és intézkedéseket, valamint jogi és közigazgatási rendelkezéseket.

A Bizottság és a tagállamok 2026 júliusáig (egy évvel a rendelet feltételezett hatálybalépését követően) létrehozzák az erdőegységek azonosító rendszerét és a monitoringrendszert, az adatmegosztás keretének pedig 2028. január 1-jétől kell működőképesnek lennie. A Föld-megfigyeléssel gyűjtött adatokat a Bizottság ingyenesen biztosítja azon tagállamok számára, amelyek úgy döntenek, hogy kívülmaradás útján saját adatokkal hozzájárulnak az új monitoringrendszer szabványosított működéséhez.

A kezdeményezés több másodlagos jogalkotási aktus elfogadását is előíranyozza. A Bizottság a releváns szakértői csoporttal szoros együttműködésben, valamint a JRC-vel és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel együttműködve felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat dolgoz ki a kezdeményezésben szereplő három erdészeti adattípus gyűjtésére és megosztására vonatkozó módszertanok és műszaki előírások kialakításához és módosításához. Ezen túlmenően a releváns bizottság általi jóváhagyáshoz a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusokat kell kidolgoznia, amelyek meghatározzák az erdőadatok gyűjtésének, feldolgozásának, tárolásának és felhasználásának technikai szabályait, valamint az erdészeti monitoringrendszer minőségét és megfelelő működését biztosító eljárásokat, szabványokat és teljesítményértékelést.

A kezdeményezés megvalósításához az európai erdészeti információs rendszer (FISE), valamint a Kopernikusz program szerinti adatszolgáltatások fejlesztése és működtetése révén létre kell hozni az adatok gyűjtési és megosztási keretét, valamint a kapcsolódó tudásbázist.

Végezetül, a rendelet hatálybalépését követően a Bizottság a nemzeti kapcsolattartókon keresztül folytatott kommunikáción és a technikai támogatás biztosításán alapuló irányítási rendszeren keresztül működik együtt és koordinál a tagállamokkal.

- 1.5.2. *Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós beavatkozásból adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

Az európai szintű fellépés indokai (előzetes)

Egyértelműen szükség van egy olyan koherens rendszerre, amely monitorozza és tervezi az erdők és az erdőalapú ágazat éghajlatváltozás miatti átalakulását. Emellett az éghajlati és biodiverzitási válságok miatt újra kell gondolni az erdők szerepét, nagyobb hangsúlyt helyezve azok multifunkcionalitására. Ebben a kontextusban a pontos és összehasonlítható erdőadatok nélkül – amelyeket a tagállamok egyedül jelenleg nem biztosítanak a szükséges mértékben – nem érhető el az éghajlat, a biológiai sokféleség, valamint a fenntartható és körforgásos bioökonómia közvetlenül az európai zöld megállapodásból eredő szakpolitikai célkitűzései.

A várható uniós hozzáadott érték (utólagos)

A Föld-megfigyelés innovatív megoldásait kihasználva a szabványosított, összehasonlítható információk megkönnyítenék a tagállamok erdészeti vonatkozású jogszabályok (pl. LULUCF) szerinti monitoring követelményeit, és lehetővé tennék az erdőkkel kapcsolatos különböző szakpolitikák következetességének és fenntarthatóságának költséghatékony uniós szintű ellenőrzését (vagy a kompromisszumok azonosítását), minőségi adatokkal kiegészítve a tagállamok hosszú távú erdőtervezését. A 27 monitoringrendszerrel szembeni harmonizáció vagy – ahol ez nem lehetséges – a szabványosított megközelítés felajánlása jelentős költségmegtakarítást eredményezne. Ráadásul az Európai Unió erdőadatok gyűjtését és megosztását célzó közös keretének kialakítása komoly segítséget jelentene az európai kkv-k számára a digitális átálláshoz kapcsolódóan, az erdészeti szereplők számára pedig a tanúsítási rendszerek és az adott jövedelemszerzési lehetőségek tekintetében.

- 1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

A 2006-ban hatályát veszített Forest Focus rendelet kötelezettséget írt elő a jelentős társfinanszírozással támogatott (65 millió EUR négyéves időszak alatt az EU-15 számára), összehangolt uniós szintű erdészeti monitoringra. E rendelet megerősítette az integrált erdészeti monitoringot, létrehozta az uniós erdők állapotára vonatkozó összesített adatokat és információkat tartalmazó adatbázist, valamint kiterjesztette az erdészeti monitoring hatókörét a talajra és a biológiai sokféleségre.

Költséghatékonyágát azonban korlátozta a mutatókra, az adatgyűjtésre és a monitoring protokollokra vonatkozó közös leírások hiánya. A források kedvezményezettjeinek összetettségével együtt mindez a „költséghatékonyág” jelentős különbségeit eredményezte a kedvezményezettek között.

A jogi eszköz értékelése arra a következtetésre jutott, hogy a pénzgazdálkodás szigorú ellenőrzése (külső ellenőrzés) ellenére a tagállamokban elégtelen volt az erdészeti monitoring végrehajtása. Az erdőkre való összpontosítás, az egyértelmű monitoringcélok, illetve a következetességre és harmonizációra vonatkozó kötelezettségek hiánya 2006 óta ismét a koordinálatlan tevékenységek, valamint a korlátozott területi és időbeli lefedettség növekedését eredményezte.

1.5.4. *A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák*

A kezdeményezés a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret 3. fejezetének (Természeti erőforrások és környezet) 9. címe (Környezetvédelem és éghajlat-politika) alá tartozik.

A kezdeményezés az európai zöld megállapodás égisze alá tartozik. Emellett a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiában meghatározott célkitűzésekből következik, és hozzájárul azok eléréséhez. Az uniós erdőstratégia a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia kulcsfontosságú eredménye, amely keretet és konkrét intézkedéseket határoz meg az erdők védelmére és helyreállítására, valamint egészségük és rezilienciájuk biztosítására.

A javaslat szorosan kapcsolódik az erdőpolitikákat támogató egyéb bizottsági kezdeményezésekhez, például a következőkhöz:

- LULUCF-rendelet;
- Erdőirtásról szóló rendelet;
- Bioökonómiai stratégia;
- [Természet-helyreállítási jogszabály];
- [Európai környezeti-gazdasági számlákról szóló rendelet];
- [Uniós szén-dioxid-eltávolítási tanúsítási keret];
- A levegőre, vízre és természetre vonatkozó irányelvek;
- Megújulóenergia-irányelv (RED III);
- Uniós polgári védelmi mechanizmus.

1.5.5. *A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is*

Az új rendelet végrehajtása új feladatokat és tevékenységeket jelent a Bizottság számára. Ehhez emberi erőforrásokra, az EEA támogatására, a külső vállalkozókat érintő beszerzési erőforrásokra, valamint a JRC-vel kötött igazgatási megállapodásra lesz szükség.

Az erdőkre vonatkozóan jelenleg nincs külön erre az adott célra szolgáló, kötelező erejű uniós eszköz, ezért a rendelet végrehajtása és monitorozása új feladatokat ró a Bizottságra és a tagállamokra. A Kopernikusz szárazföld-monitoring szolgáltatások által biztosított erdészeti adatrétegek és következésképpen az EEA kapcsolódó erőforrásai jelenleg nem elégítik ki a jövőbeli monitoringrendszer összes igényét – további (erdőterületre, lombvesztésre és erdők összekapcsoltságára vonatkozó) erdészeti adattermékek kifejlesztése és fenntartása szükséges.

Ehhez szakpolitikai ismerettel, elemzői készségekkel, függetlenséggel és rezilienciával rendelkező további erőforrásokra van szükség a jogszabályok hosszú távú végrehajtása során. További szakértői támogatásra ugyancsak szükség lesz – lehetőség szerint kiszervezés révén is –, de a Bizottságnak olyan alapvető feladatokat kell ellátnia, amelyek nagy fokú politikai érzékenységet igényelnek.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ határozott időtartam

- ☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig
- ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☒ határozatlan időtartam

- Megvalósítás 2 éves átültetési időszaknak megfelelő indulási időszakkal
- azt követően: rendes ütem

1.7. A költségvetés tervezett végrehajtásának módszere(i)²⁴

☒ Bizottság általi közvetlen irányítás

- ☒ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét
- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

☒ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek
- ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)
- ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap
- ☒ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek
- ☐ közjogi szervek
- ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek
- ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek
- ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban ekként megjelölt szervek

vagy

személyek.

²⁴

Az egyes költségvetés-végrehajtási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BUDGpedia oldalon:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

A kezdeményezések közbeszerzés lefolytatását, a JRC-vel igazgatási megállapodás megkötését, az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek nyújtott hozzájárulás növelését, valamint a Bizottság humán erőforrásaira gyakorolt hatásokat vonnak maguk után. Az ilyen típusú kiadásokra vonatkozó általános szabályok alkalmazandók.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Nem alkalmazandó – lásd fent.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Nem alkalmazandó – lásd fent.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

Nem alkalmazandó – lásd fent.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Nem alkalmazandó – lásd fent.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./Nem diff. ²⁵	EFTA-országoktól ²⁶	tagjelölt országoktól és potenciális tagjelöltek ²⁷	más harmadik országoktól	egyéb címzett bevétel
3.	09 02 01 – Természet és biológiai sokféleség	Diff.	IGEN	NEM	IGEN	NEM
3.	09 10 02 – Európai Környezetvédelmi Ügynökség	Diff.	IGEN	IGEN	NEM	NEM
7.	20 01 02 01 – Díjazás és juttatások	Nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
7.	20 02 01 03 – Átmenetileg az intézményhez kirendelt nemzeti köztisztviselők	Nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
7.	20 02 06 01 – Kiküldetési és reprezentációs költségek	Nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
7.	20 02 06 02 – Ülések, szakértői csoportok	Nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok: N/A

²⁵ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

²⁶ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

²⁷ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	3.	Természeti erőforrások és környezet
---	-----------	--

Főigazgatóság: Környezetvédelmi Főigazgatóság			2023	2024	2025	2026	2027 és azt követően	ÖSSZESEN
○ Operatív előirányzatok								
09 02 01 – Természet és biológiai sokféleség	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)			0,700	0,200	0,150	1 050
	Kifizetési előirányzatok	(2a)			0,700	0,200	0,150	1 050
A Környezetvédelmi Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (3)			0,700	0,200	0,150	1 050
	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (3)			0,700	0,200	0,150	1 050

A fent említett összegre a jogszabályi rendelkezésekhez kapcsolódóan a Környezetvédelmi Főigazgatóság és a Közös Kutatóközpont Főigazgatóság által elvégzendő különböző végrehajtási feladatok támogatásához lesz szükség.

A közbeszerzés tárgyát képező tevékenységek közé tartozik az erdőmonitoringról szóló jogszabály végrehajtására vonatkozó általános támogatási szerződés.

Emellett ebbe a kategóriába tartozik a JRC-vel kötött igazgatási megállapodás, különösen a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új erdőstratégia keretében előírt tudományos partnerség létrehozását illetően, amely új mutatók és módszertanok kidolgozását fogja támogatni.

	<i>Az összes költség, a személyzeti és az igazgatási kiadások kivételével</i>	(millió EUR [három tizedesjegyig])					
feladatok	erőforrások	2023	2024	2025	2026	2027 és azt követően	összesen
Az erdőmonitoringról szóló jogszabály végrehajtásának általános támogatása (technikai iránymutatás kidolgozása, a tagállamok támogatása)	Szolgáltatási szerződés/Külső szakértők			0,200	0,200	0,150	0,550
Technikai támogatás az erdőmonitoringról szóló jogszabály végrehajtásához, különös tekintettel a mutatók kidolgozására, a tagállami monitoringszempontok integrálására és a harmonizáció előmozdítására az európai erdőtudományi partnerségen keresztül	Igazgatási megállapodás az ENV és a JRC között			0,500			0,500
Összesen				0,700	0,200	0,150	1 050

Ügynökség: EEA			2023	2024	2025	2026	2027 és azt követően	ÖSSZESEN
1. cím: Személyzeti kiadások	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)			0,468	0,955	0,974	2 398
	Kifizetési előirányzatok	(2a)			0,468	0,955	0,974	2 398
2. cím: Infrastruktúra	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)						
	Kifizetési	(2b)						

	előirányzatok							
3. cím: Operatív kiadások	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1c)			0,420	0,790	0,790	2 000
	Kifizetési előirányzatok	(2c)			0,420	0,790	0,790	2 000
EEA-hoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (1b) + (1c)			0,888	1 745	1 764	4 398
	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (2b) + (2c)			0,888	1 745	1 764	4 398

Megjegyzések az EEA kiadásairól:

az ügynökségek megerősítési igényeinek egyetlen pénzügyi kimutatásba történő átcsoportosítása érdekében az EEA erőforrás iránti kérelem tartalmazza a talajmegfigyelésről és a rezilienciáról szóló bizottsági irányelv javaslatához (COM(2023) 416) kapcsolódó igényeket is.

1. cím: e cím a javaslat esetében 2 további technikai segítségnyújtást és 1 további kötelezettségvállalási előirányzatot, a COM(2023) 416 kapcsán pedig 1 technikai segítségnyújtást és 1 kötelezettségvállalási előirányzatot tartalmaz, mindez 2025 közepétől kezdődően:

Technikai segítségnyújtás – erdészeti monitoring vezető tematikus szakértő

Feladatok:

- Az erdészeti monitoringkeret II. mellékletben szereplő erdőmutatókra vonatkozó időszakos adatkészletek és mutatók kidolgozásának támogatása (évente egy, kétévente kettő, háromévente kettő, ötévente öt, hatévente egy). Ez magában foglalja a mutatók állapotának és tendenciáinak értékelését, valamint e fogalmak egységes terminológiájának kialakítását.
- Iránymutatás kidolgozása az adatok értelmezéséhez és az erdőmutatók állapot- és változásértékelései alapján érdemi statisztikák készítéséhez.
- Az összegyűjtött adatok közzététele és terjesztése felhasználóbarát eredménytáblákon és egyértelmű online megjelenítéseken keresztül az európai erdészeti információs rendszerben (FISE).
- Gyakorlati végrehajtási iránymutatások és megoldások kidolgozása az erdők állapotára és tendenciáira vonatkozó értékelések elvégzéséhez.
- A LULUCF-rendeletek alapján jelentett információkkal való szinergiák biztosítása.

Technikai segítségnyújtás –AD 6 erdészeti monitoring adatgondozó

Feladatok:

- Informatikai technikai szakértelem biztosítása a jelentéstételi sémák kidolgozásához
- A felsorolt jelentéstételi folyamatok teljesítésének irányítása
- Jelentési formátum, Reportnet 3 adatáramlás, minőség-ellenőrzések, referencia-adatkészletek létrehozása
- Adatok importálása és exportálása a Reportnet 3 rendszerbe
- Termelési adatbázis létrehozása a szolgáltatott adatkészletek uniós adatkészleteivel.
- Szabványos szolgáltatások létrehozása az uniós adatkészleteken felül
- Adatkimenetek létrehozása és kezelése, pl. adatközpontok, discomap stb.
- Technikai útmutató dokumentumok létrehozása
- Helpdesk támogatás és képzési webináriumok biztosítása

Kötelezettségvállalási előirányzat – erdészeti monitoring adatelemző

Feladatok:

- Átfogó iránymutatás és egy helyszíni kézikönyv kidolgozása, amely tartalmazza a változók referencialeírásait, az adatgyűjtési módszertanokat (köztük a mérőszámokat), a harmonizációs eljárások iránymutatásait és a jelentéstételi formátumokat.
- Jelentéstételi eszköz (Reportnet 3) létrehozása és fejlesztése a térbeli és táblázatos adatok hatékony gyűjtéséhez és kezeléséhez.
- Adatminőségi eljárások kialakítása az egyes rögzített adatok precíz és pontos jellegének, teljességének és összehasonlíthatóságának biztosításához. Minőségbiztosítási/minőség-ellenőrzési (QA/QC) dokumentációs rendszer felállítása, amely a QA/QC tevékenységek dokumentálására vonatkozó tervet, ellenőrzőlistákat, jegyzeteket, számítási lapokat és jelentéseket tartalmaz.
- Az európai erdészeti adatbázis létrehozása, amely az egyes országok parcellaszintű, táblázatos és térbeli adatait, valamint európai térképeket tartalmaz. Az adatbázis integrálása az Európai Környezetvédelmi Ügynökség téradat-infrastruktúrájába (EEA SDI).
- Az adatbázis validálási szabályainak kidolgozása, beleértve az adattípusok validálását, a tartományellenőrzést, a korlátok validálását és a hiányzó rekordok ellenőrzését. Útmutató nyújtása az adatoknak a központi adatbázisba való átviteléhez.
- A LULUCF-rendeletek alapján jelentett információkkal való szinergiák biztosítása.

- Helpdesk biztosítása a helyszíni monitoringgal, a harmonizációval és az adatszolgáltatási folyamatokkal kapcsolatos technikai támogatáshoz. Az esetlegesen felmerülő hibák vagy technikai problémák kezelése és orvoslása.
- Az országokból a Reportnet 3 és az európai erdészeti adatbázis felé irányuló adatáramlás ellenőrzése és támogatása. Az országtérképek európai erdészeti térképtárba való feltöltésének felügyelete és segítése.
- A Kopernikusz adataira és információira alapozott termékek fejlesztése és karbantartása, az I. melléklet Föld-megfigyelésen alapuló kötelező erdőmutatóinak biztosításához

Kötelezettségvállalási előirányzat – Talajadat-kezelési és -értékelési szakértő

Feladatok:

- Más releváns rendszerekkel szinergiában és koordinációban olyan architektúra létrehozása, amely a Reportnet és az EIONET révén biztosítja az adatáramlások cseréjét a tagállamok által 6 évente jelentett adatok gyűjtése, feldolgozása, validálása és elemzése céljából:
 - A monitoring adatai és eredményei
 - A talajegészség leíróinak és mutatóinak trendelemzése
 - A fenntartható talajgazdálkodás és talaj-helyreállítás végrehajtásának összefoglalása és előrehaladása
 - A szennyezett területek nemzeti nyilvántartásaiban szereplő adatok
- A Bizottság segítése a talajegészségről szóló jogszabály értékelésében, 8 évvel a hatálybalépést követően

Technikai segítségnyújtás – Talajmonitoring vezető szakértő

Feladatok:

- A szennyezett területek nemzeti nyilvántartásait és a tagállamok jelentéstételét érintő uniós szintű áttekintés, a meghatározott terminológiák áttekintése, a potenciálisan szennyezett területek meghatározási kritériumai és a potenciálisan szennyező kockázati tevékenységek jegyzéke, a talajvizsgálati nemzeti kiváltó események és szabályok, jelentéstételi előírások és sémák kidolgozásának támogatása
- Rendszeresen frissített áttekintés nyújtása a nemzeti szinten alkalmazott kockázatértékelési módszerekről (beleértve a szűrési értékeket is), a kockázatértékelési módszerekről szóló iránymutatás kidolgozásának támogatása és a tagállamok támogatása az iránymutatás megfelelő alkalmazásához

- A földterületek elvonására és lefedésére vonatkozó tagállami célok és mutatók uniós szintű áttekintése kidolgozásának támogatása (2 évente), valamint a szakpolitikai szempontból releváns adatok közzététele és terjesztése eredménytáblákon és az adatok egyértelmű online megjelenítésén keresztül
- Támogatásnyújtás a tagállamoknak a talajegészségről szóló jogszabályban foglalt leírásoknak és követelményeknek megfelelő mutatók bevezetéséhez, a területelvonási hierarchia megvalósításához és az alkalmazott tagállami módszerek nyomon követéséhez
- Iránymutatás kidolgozása a Kopernikusz adatok használatához és értelmezéséhez, valamint az állapot- és változásértékelések alapján készített statisztikákhoz
- Iránymutatás kidolgozása a nettó területelvonási célok kitűzését szolgáló gyakorlati megoldásokhoz, az elérésükre irányuló intézkedésekhez és a kapcsolódó monitoringhoz

2. cím: Infrastruktúra (főként informatikai rendszerek/adatbázisok fejlesztése) – az 1. cím szerint a talajra vonatkozó kiegészítő technikai segítségnyújtás és kötelezettségvállalási előirányzat révén fejlesztendő informatikai megoldások

A 3. cím költségei a következők: Informatikai fejlesztések, jelentéstételi rendszerek működési költségei, új mutatók kidolgozása és előállítása, szakmai egyeztetések szervezése és nyomon követése, útmutató-dokumentáció kialakítása, valamint támogatási szerződések az erdőmutatók és -értékelés, illetve a szennyezett talajra és földhasználatra vonatkozó szakértelem tekintetében

○ Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)			1 588	1 945	1 914	5 447
	Kifizetési előirányzatok	(5)			1 588	1 945	1 914	5 447
○ Bizonyos egyedi programok keretéből igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN	finanszírozott	(6)						
A többéves pénzügyi keret 3. FEJEZETÉHEZ ENV + EEA tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)			1 588	1 945	1 914	5 447
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)			1 588	1 945	1 914	5 447

○ Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási	(4)						
-----------------------------------	------------------------	-----	--	--	--	--	--	--

(összes operatív fejezet)	lalási előirányzatok							
	Kifizetési előirányzatok	(5)						
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)		(6)						
A többéves pénzügyi keret 1–6. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)			1 588	1 945	1 914	5 447
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)			1 588	1 945	1 914	5 447

A többéves pénzügyi keret fejezete	7.	„Igazgatási kiadások”
---	-----------	------------------------------

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a [pénzügyi kimutatás mellékletébe](#) (az Európai Unió általános költségvetése Bizottságra vonatkozó szakaszának végrehajtására vonatkozó belső szabályzatról szóló bizottsági határozat 5. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2024	2025	2026	2027 és azt követőe n	ÖSSZESEN
Főigazgatóság: Környezetvédelmi Főigazgatóság						
○ Humán erőforrás		0,264	0,435	0,435	0,435	1 569
○ Egyéb igazgatási kiadások		0,037	0,064	0,064	0,064	0,229
Környezetvédelmi Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,301	0,499	0,499	0,499	1 798

Az egyéb igazgatási kiadások a szakértői csoportok üléseire, kiküldetéseire és az e személyzettel kapcsolatos egyéb költségekre vonatkoznak.

		2024	2025	2026	2027 és azt követőe n	ÖSSZESEN
Főigazgatóság: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság						
○ Humán erőforrás		0,171	0,171	0,171	0,171	0,684
○ Egyéb igazgatási kiadások						
Éghajlatpolitikai Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,171	0,171	0,171	0,171	0,684

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)		0,472	0,670	0,670	0,670	2 482
---	--	--	-------	-------	-------	-------	--------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

			2024	2025	2026	2027 és azt követő évek	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok		0,472	2 258	2 615	2 584	7 959
	Kifizetési előirányzatok		0,472	2 258	2 615	2 584	7 959

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ↓			Év: N		Év: N + 1		Év: N + 2		Év: N + 3		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkal bővíthető						ÖSSZESEN	
	KIMENETEK																	
	Típus ²⁸	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ²⁹ ...																		
– Kimenet																		
– Kimenet																		
– Kimenet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ...																		
– Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZESEN																		

²⁸ A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

²⁹ Az 1.4.2. pontban („Konkrét célkitűzés[ek]...”) feltüntetett célkitűzés.

3.2.3. Az EEA humán erőforrására és igazgatási előirányzataira gyakorolt becsült hatás összefoglalása a Bizottságnál

1.1.1.1. Az EEA humán erőforrására gyakorolt becsült hatás

- ☒ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2023	2024	2025	2026	2027 és azt követően	ÖSSZES EN
--	------	------	------	------	----------------------------	--------------

Ideiglenes alkalmazottak (AD besorolási fokozat)			0,346	0,705	0,719	1 770
Ideiglenes alkalmazottak (AST besorolási fokozat)						
Szerződéses alkalmazottak			0,123	0,250	0,255	0,628
Kirendelt nemzeti szakértők						

ÖSSZESEN			0,468	0,955	0,974	2 398
-----------------	--	--	-------	-------	-------	-------

Személyzettel kapcsolatos követelmények (teljes munkaidős egyenérték):

	2023	2024	2025	2026	2027 és azt követően	ÖSSZES EN
--	------	------	------	------	----------------------------	--------------

Ideiglenes alkalmazottak (AD besorolási fokozat)			3	3	3	
Ideiglenes alkalmazottak (AST besorolási fokozat)						
Szerződéses alkalmazottak			2	2	2	
Kirendelt nemzeti szakértők						

ÖSSZESEN			5	5	5	
----------	--	--	---	---	---	--

1.1.1.2. Az igazgatási előirányzatokra vonatkozó becsült igények a Bizottságnál

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
--	--	------	------	------	------	----------

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE						
Humán erőforrás		0,435	0,606	0,606	0,606	2 253
Egyéb igazgatási kiadások		0,037	0,064	0,064	0,064	0,229
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege		0,472	0,670	0,670	0,670	2 482

A teljes munkaidős egyenértékre (AD/AST) jutó költség 171 000 EUR/év. Az „egyéb igazgatási kiadások” a bizottsági és szakértői csoportok üléseire, kiküldetéseire és az e személyzettel kapcsolatos egyéb költségekre vonatkoznak.

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE³⁰ bele nem tartozó előirányzatok		2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
Humán erőforrás						
Egyéb igazgatási jellegű kiadások						
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE nem tartozó részösszeg						

ÖSSZESEN		0,472	0,670	0,670	0,670	2 482
----------	--	-------	-------	-------	-------	-------

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli

³⁰ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

3.2.3.3. A Bizottságnál felmerülő becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humán erőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	2023	2024	2025	2026	2027 és azt követően
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviselőket) – Környezetvédelmi Főigazgatóság		1	2	2	2
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviselőket) – Éghajlatpolitikai Főigazgatóság		1	1	1	1
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviselőket) – JRC					
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviselőket) – Védelmi és Űripari Főigazgatóság					
20 01 02 03 (küldöttségek)					
01 01 01 01 (közvetett kutatás)					
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)					
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)					
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből) – Környezetvédelmi Főigazgatóság		1	1	1	1
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)					
XX 01 xx yy zz ⁹	– a központban				
	– a küldöttségeknél				
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)					
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)					
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)					
ÖSSZESEN		3	4	4	4

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak – Környezetvédelmi Főigazgatóság	Koordináció az érintett szolgálatokkal és támogatás nyújtása a tagállamoknak a kezdeményezés végrehajtásához, különösen a következő területeken: mintavétel, adatok, módszertan, értékelés, monitoring és elemzés Párbeszéd folytatása az erdészeti monitoringról a tagállamokkal és azok illetékes hatóságaival, többek között a releváns szakértői csoportok és bizottságok keretében; jelentéstétel az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak Az erdőmonitoringról szóló jogszabályban előírt bizottsági végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásának előkészítése és koordinálása A jogszabály tagállami végrehajtása monitorozásának és ellenőrzésének előkészítése és irányítása Az erdőtudományi partnerségről és a Kopernikusz szolgáltatásokról a JRC-vel, valamint a Kopernikusz szolgáltatásokról és a FISE-ről az EEA-val kötött, az erdőmonitoringról szóló jogszabály követelményeivel összhangban lévő megállapodás kezelése
Külső munkatársak	Az erdőmonitoringról szóló jogszabály végrehajtásának általános támogatása (technikai iránymutatás kidolgozása, a tagállamok támogatása)
Tisztviselők és ideiglenes	Koordináció az érintett szolgálatokkal és támogatás nyújtása a tagállamoknak a

alkalmazottak – CLIMA	kezdemenyezés végrehajtásához, különösen a következő területeken: mintavétel, adatok, módszertan, értékelés, monitoring és elemzés Párbeszéd folytatása az erdészeti monitoringról a tagállamokkal és azok illetékes hatóságaival, többek között a releváns szakértői csoportok és bizottságok keretében; jelentéstétel az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak Az erdőmonitoringról szóló jogszabályban előírt bizottsági végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásának előkészítése és koordinálása
Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak – JRC	Az európai erdőtudományi partnerség működtetése, a Föld-megfigyelésen alapuló eszközök fejlesztése, a FISE korszerűsítésének támogatása, a módszertanok összehangolásának elősegítése.

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdemenyezés:

- ☒ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.

A Bizottságra háruló többletfeladatokhoz további forrásokra van szükség az uniós hozzájárulás összege, valamint az Európai Környezetvédelmi Ügynökség tervezett álláshelyeinek megvalósítása tekintetében. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség számára az erdészeti monitoring feladatokkal összefüggésben nyújtott uniós hozzájárulás növelését fele-fele arányban a 09.0201 – LIFE Természet és biológiai sokféleség és a 09.0203 – LIFE Éghajlat-politika költségvetési sorok ellensúlyozzák. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség számára a talajmonitoring feladatokkal összefüggésben nyújtott uniós hozzájárulás növelését a 09.0201 – LIFE Természet és biológiai sokféleség költségvetési sor ellensúlyozza. A 09 02 01 költségvetési sorban előirányzott költségeket a LIFE program viseli, és a Környezetvédelmi Főigazgatóság éves irányítási tervének keretében tervezik meg. A szükséges humán erőforrásokat elsősorban a humán erőforrások éves elosztási eljárása keretében történő kiegészítő felosztás fedezi.

- ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.
- ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdemenyezés:

- ☒ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- ☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

	Év: N ³¹	Év: N + 1	Év: N + 2	Év: N + 3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekké bővíthető			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

³¹

Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☒ A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást
 - kérjük, adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ³²						
		Év: N	Év: N + 1	Év: N + 2	Év: N + 3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető		
... jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

³²

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.